

Črna vsak četrtič in
v Mariboru s pošiljanjem
na dom za celo leto 52 dn.,
pol leta 16 dn., četri leta
8 dn. Izven Jugoslavije
56 dn. Naročnina se pošlje
na upravištvo "Slovenski
Gospodar" v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Če se
dopušča do oddaje, naročnina se plačuje
vnaprej.
Telefon Interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Ročno
pislo se ne vračajo. Upravištvo
sprejema naročila, inserate
in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru.
Za večkratne oglase primeren
popust. Nezapadle reklamacije
se pošiljajo prosto.

Čekovni račun pošilja
uradno Ljubljana št. 10.423.
Telefon Interurban št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

41 številka.

MARIBOR, dne 9 oktobra 1934

58 letnik.

Samostojneži zopet lažejo.

Pravljice našega ljudstva poznajo zmaja, ki se vedno oteplje s kakim repom, ko so mu že vse glave pobite. Rep takega posekanega in uničenega zmaja je tudi Samostojna laži-kmetška stranka. Ona je zadnji rep centralističnega zmaja, ki se še oteplje pred neizogibnim svojim koncem. To stranko je ustvaril policajdemokrat Žerjav kot centralistično zanjko in vabo. Vsaka laž in sleparija pa trpi samo kratek čas pri tako prevdarnem in mislečem ljudstvu kot je naše in tako je tudi Samostojna »kmetška« stranka izgubila eno svojo postojanko za drugo in pri zadnjih volitvah je ostala z enim samim poslanskim mandatom in še tega je dobila izpod količnika po volilnem redu za ostanek.

Samostojneži, otroci in slugi centralističnega hajduka Žerjava so imeli poprej celo vrsto laži in sleparij za nezavedne in nerazsodne ljudi: za ene samostojnost, za druge skupnost s srbsko kmetško ali zemljoradniško stranko, za tretjo zeleno internacijo, za četrto kmetško vladno in nadoblast v državi in tako je šlo naprej zelo gostobesedno in goljufivo, da se prikrije pravi namen, služiti centralistični gospodi proti slovenskemu ljudstvu za razne profite.

Srbski zemljoradniki, ki so tedaj še strogo zastopali kmetško stanovsko stališče, so takoj po prvih volitvah spoznali slovenska samostojne kmetijce po družbi poslancev, ki je prišla v Beograd v slepo pokorščino in službo multimilijonarja Pašiča, za izdajalce kmetškega stanu in njegovih pravičnih zahtev ter so pretrgali vse zveze z njimi. Samostojneži se za to niso zmenili, ker so mislili, da bodeta Pašič in Pribičević cela leta vladala in da ne bo več treba stopiti pred narod.

Volitve so se pa le razpisale ter so samostojnežem tudi pokazale, da je slovenski narod strogi gospodar, ki hoče račun in obračun za hišnikovanje. Ko je sam Pucelj prišel po slučaju v parlament, se je pa takoj prislil srbskim zemljoradnikom, ki so med tem tudi že pokopali mnogo svojih prvotnih strogo kmetško-stanovskih nazorov. Te stranke se Pucelj drži kot klop in potom nje se skuša postavljati kot »zastopnik Slovenije in Slovencev«. Če bi zemljoradnike vodili nekdanji voditelji kot na primer Avramović in Komadinič, bi Pucelju žig kmetškega izdajalstva ostal žareč tudi pri srbskih zemljoradnikih, ker pa to stranko vodijo sedaj drugi ljudje, zato pa tudi Pucelju uspeva laganje pred srbskimi zemljoradniki.

Zastopniki ogromne večine slovenskega ljudstva bi mirno pustili Pucelja pri zemljoradnikih dobro vedoč, da ga tudi oni spoznajo, kakor so ga spoznali njihovi predniki in kakor ga pozna kmetško ljudstvo Slovenije. Pucelj pa te velike popustljivosti od strani pravih slo-

venskih zastopnikov ni znal uvaževati in je po zadnjem zborovanju zemljoradnikov v Beogradu čisto opojen, drzen in neroden prevzel vlogo nekega opolnomočnika Slovenije in slovenskega ljudstva, ki je dovolj pokazalo, da njegove stranke ne samo ne mara, ampak tudi ne potrebuje. Pucelj je »obtoževal« zastopnice cele prave Slovenije in je dobil odgovor, ki pred Srbi in pred celokupno jugoslovansko javnostjo gotovo ne bo služil njegovim interesom. Poljedelski minister dr. Kulovec je namreč dal listom izjavo, ki del samostojnih Puceljevih »obtožb« tako-le zavrača:

Kar se tiče preganjanja pristasev Puceljeve stranke, ki ima v Sloveniji en mandat, dobljen z ostanekom, moram reči, da niti enemu pristašu te stranke nisem storil nobene krivice in nisem nikogar preganjal ali premeščeval. Odpustil samo enega okrajnega ekonomo, ki nimo nobene sposobnosti za to mesto in ki se je drznil še vrhu tega najogabnejše s svojim podpisom kot drž. okrajni ekonom napasti vso našo stranko brez vsakega stvarnega razloga. Premestil sem tudi enega kmetijskega učitelja, ne radi tega ker je pristaš SKS, temveč radi nedostojnega obnašanja in ker je načelnik orjune in ker je napadel nedolžno učiteljico, ki je služila v Italiji. Po mojem prepričanju taki ljudje niso sposobni vzgajati kmetške mladine. In radi preganjanja samostojnih kmetov se sedaj Pucelj pritožuje, o čigar ministrovanju bi mogli pristaši SLS povedati v strankarskem oziru — stvari, ki bi ne pričale o baš največji nepristranosti g. Pucelja. Jaz bi teh stvari ne omenjal, če si ne bi Pucelj brez vsakega povoda izmislil celo bajko o preganjanju samostojnih kmetov in zainteresiral tudi srbske zemljoradnike, ki ne poznajo razmer.

Glede Kmetijske družbe, radi katere so zemljoradniki protestirali pri Davidoviču, moram reči, da je koalicijska vlada, v kateri je sedel gospod Pucejl — leta 1921 ali 1922 prvič razgnala odbor Kmetijske družbe, imenovala komisarja in se s tem vmešavala v notranje razmere zasebnega društva, ki je imelo velik vpliv na kmetške razmere v Sloveniji. Ne bom govoril o razmerah v družbi za tistega časa, ko so jo imeli v rokah samostojni kmetje, ker so te razmere dobro znane, Srbi-jancem pa nočem teh razmer razkrivati. V sled teh razmer je prišel na čelo družbe profesor Jarc, ki je odličen in prvovrsten agrarni politik. Samostojnim kmetom in Žerjavovim ljudem se je posrečilo, da so drugič postavili komisarja družbi, ki je osnovana na društvenem zakonu. Postavili so za komisarja človeka, ki nima pojma o poljedelstvu, ki ni v družbi nič delal, dobival pa je večjo nagrado. Sedaj se je izvršila samo povrnitev v prvotno stanje, ko je postavljen za komisarja profesor Jarc, ki je bil pred odstavitvijo poselovodeči podpredsednik družbe, ker predsednika sploh ni bilo. V tej družbi, ki je dobro delala, so uvedli strankarstvo in hočejo to

strankarstvo nadaljevati. Naloga novega komisarja je, da družbo depolitizira in spremeni pravila tako, da bodo mogli biti zastopani v odboru vsi in da more družba delati. Obžalujem, da se te stvari prikazujejo v drugi luči, kot so v resnici in da se s takimi stvarmi prihaja pred ministrskega predsednika Davidoviča.

Na koncu bi še opomnil, da ima SLS v Sloveniji od 26 mandatov 21. Tri mandate so nasprotne stranke dobile vsled volivne geometrije, drugače bi dva od teh pripadla Slovenski ljudski stranki. Dva mandata so dobili radičevci s količnikom. Tako sta v vsej Sloveniji dobile samo dve stranki količnik. — To pove več kot vse pritožbe.

Zadnji rep centralističnega zmaja dr. Žerjav, ki razven prisleparjenega mandata v Ljubljani in pouličnih orjuncem nima nič v Sloveniji, se je po Pucelju do kraja otepel in Pucelj je za »samostojne« kmetijce nepremišljeno podrl še zadnji brv, po kateri bi se ostanke nekdanje »samostojne« lahko še vrnili na pota prave ljudske in kmetijsko-stanovske politike.

Sadni sejem v Ljubljani.

Po nekaterih krajih Slovenije, zlasti po Gorenjskem in po Štajerskem je letos jako dobra sadna letina. Da bi se našim sadjarjem olajšala kupčija z zimskim namiznim sadjem, se je odločilo tukajšnje Sadjarsko in vrtnarsko društvo s sodelovanjem urada velesajma in s podporo ministrstva za kmetijstvo prirediti v dneh 18.—20. t. m. na velesajmišču v Ljubljani velik sadni sejem. To bi bilo nekaj novega in doslej vsaj pri nas neobičajnega. Kljub temu pa se je nadejati, da se bo obneslo, ker je zanimanje za naše sadje precejšnje zlasti v jugu naše države, kjer manjka zlasti zimskih jabolok, pa tudi v sosednem inozemstvu. Zakaj bi enkrat ne izkusili prirediti kupčije z lepim izbranim zimskim namiznim sadjem tako, da bi producenti postavili na sejma vzorce od robe, ki jo imajo na prodaj! In zakaj ne bi porabniki in večji sadni trgovci kupili sadja naravnost od producenta na sejmu!

Prireditve je tako zamišljena, da bo Sadjarsko in vrtnarsko društvo potom primerne reklame in pouka preskrbelo dobro udeležbo od strani producentov, ozir. ponudnikov. Velesajmski urad bo pa zainteresiral za sejem porabnike in sadne trgovce. Posebni odbor bo na sejmu zastopal producenta ozir. ponudnika, ako bi se sam ne udeležil sejma. Kupčije se bodo sklepale na podlagi vzorcev, ki jih bodo producenti postavili na sejmu in bodo za obe stranki obvezne do gotovega roka, ki se bo določil pri vsakem sklepu posebej.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

27

Ine se je sklonila, pograbila Barbo za rame in jo na vso moč stresla.

»Barba! Barba!« je kriknila. »Pomagaj, sicer sva izgubljeni!«

Počasi je odprla Barba oči. Prvo kar je videla, je bil slinavi, režeči se gobec gladne levinje, komaj par korakov od nje oddaljen.

»O vsi dobri duhovi, pomagajte, pomagajte!« je grozno zakričala, se postavila na roke in noge ter kričoč in jokajoč zbežala na vseh štirih po sobi, naglo kakor skokonoga srna, — vkljub vsem tehtnim stodvajsetin kilogramov.

Pogled na debelušasto prestrašeno ženico je zanimal celo levinjo. Za treutek je prenehala s svojimi napori in napeto opazovala čudno bitje. Barba pa je končno našla primerno skrivališče, — predal stenske omare.

Toda predal je bil mnogo preneznaten za njene razmere. Le glavo je brž skrila vanj, še enkrat je v smrtne strahu zagnala krik, ki je v primeri z njim Kršakovo rjojenje bilo rahlo ječanje, — in izgubila je zavest.

Tedaj se je tudi levinja spomnila svojih namenov in se s ponovno silo spet rinila skozi okno.

Bleda in vsa trda, z rokami sklenjenimi na prsih je Ine slonela ob nasprotni steni in z naraščajočo grozo opazovala napredovanje strašne roparice.

Njeni prsti so zadeli ob neko trdo reč.

Potipala je —

O —! Samokres je bil, ki ga je dal Clayton in ki si ga je skrila v nedrje.

V hipu ga je imela v rokah, pomerila je, sprožila —

Zablislilo je in zagrmelo v tesnem prostoru.

Srdito je zarenčala levinja. Glava je izginila in za njo noge in dekle se je zgrudilo v nezavest. Pa levinja ni bila mrtva.

Krogla iz nevešče Inine roke jo je zadela le v pleča. Rana jo je sicer bolela in leva noga ji je ohromela, pa huje se še je levinja bliska in groma prestrašila.

Toda brž je bila spet na oknu, z divjo jezo se je plazila v odprtino, pa počasneje je šlo, rana na plečih jo je bolela in previdno se je izogibala, da ni zadela ob les.

Še malo in široka pleča se bodo prerinila skozi okno in vitko telo bo gladko zlezlo za njimi.

Tedaj je Ine spet odprla oči —

Zdrknila je na kolena, nobenega upa ni bilo več na rešitev, priporočila se bo Bogu —

Pa kaj je bilo to —?

Odnekod so zapeli brzi koraki. Bilo je kot bi nekdo v silnih skokih hitel bliže.

Ini je hitreje udarilo srce. Napeto je poslušala —

Koraki so prihiteli pred kočo. Ustavili so se. Nekaj je butnilo ob steno.

Levinja je jezno zarenčala in obrnila glavo.

Drugi koraki so prihiteli. Krajši so bili. Nekdo je priteklo h koči. Čula je njegovo naglo sopihanje.

Neznani glas je v neznanem govorici nekaj zapovedoval. Čulo se je kakor hreščete žlobudranje opic, kakor jezno renčanje divje živali —

In nato je čula Claytonov glas —

O dobri Bog —!

Videla je, kako je levinja počasi lezla skozi okno na prosto, izginila so pleča, nato je izginila ogromna glava, nazadnje se je žival le še s prednjimi nogami oprijemala okvirja.

In zunaj pred oknom je zagledala Ine v bledem zvezdnem svitu obrise dveh moških. —

Ko je Clayton v gozdu čul strel, ga je popadel neznan strah.

Mogoče je sicer bilo, da je ustrelil kateri mornarjev, toda — tudi Ine je imela samokres, sam ga ji je dal.

In njegovi od prebitega strahu otrpli živci so zadržali v novem strahu. Kaj če so Ino napadli mornarji —! Ali pa divje živali —!

Ine v nevarnosti —!

Kaj si je njegov spremljevalec mislil, ko je slišal strel, tega seve ni mogel uganiti. Le to je opazil, da je brž izdatno pospešil korake in ga kmalu pustil daleč za seboj.

Skočil je za njim, opotekel se je ob koreninah, butal ob debela, nešteto krat je padel, nazadnje pa je obtičal sredi črne teme.

Ves obupan je zaklical na pomoč in na njegovo veliko tolažbo se je res kmalu spet pojavil neznan »divji mož« v temi pred njim.

Sadnega sejma se udeleži lahko vsakdo, ki ima na prodaj kaj več lepega, obranega, zimskega, namiznega sadja, pred vsem jabolok, hrušek in orehov. Vzorca sadja se bodo morali postaviti na sejem v posebnih zabojčih, ki so posneti po ameriškem normalnem zaboju in zelo pripravljeni za prevažanje sadja. Kdor se bo pravočasno zglasil, bo dobil zabojčke brezplačno od Sadjarskega in vrtnarskega društva. En zabojček drži okroglo 20 kg sadja — najdebelejših jabolok gre noter 72, najdrobnejših, ki pridejo v poštev kot tržno blago, pa 252. V en zaboj se bo smela vložiti samo ena sorta jabolok ali hrušek, ki mora biti enake kakovosti in kolikor mogoče enako debela. Samo ob sebi je umevno, da mora natančno odgovarjati blagu, ki je namenjeno za prodajo. Sadjarji iz bližnje ljubljanske okolice bodo lahko pripeljali sadje na sejem kar na vozovih nezapakovano, toda ločeno po sortah in lepo razbrano. Vsi drugi ga bodo poslali po železnici kot brzovozno blago.

Sadjarje opozarjamo, da se ne prenačijo s prodajo ker pozno zimsko sadje naj bi se trgalo še le proti sredi oktobra. Le tako sadje ima pravi okus in pa — kar je jako važno — potrebno trpežnost. Pri nas navadno vse preveč hite s spravljanjem in prodajo. Ko bi se imela trgovina z zimskim sadjem še le razviti, ga navadno ni več. Poizkusili naj bi enkrat s sadnim sejmom vsaj tisti, ki imajo kaj več blaga, ki utrpijo toliko časa, da ga razberejo in ki imajo primerno shrambo za nekaj tednov. Sedaj je trg prenapolnjen z jesenskimi sadjem. Zato pa tudi zimsko še nima prave veljave.

Sicer pa nič ne tvega, kdor se sejma udeleži. Zaboj bo dobil zastoj, prostor na velesajmu ne stane nič, na sejem poslani vzorci se bodo prodali in izkupiček bo njegov — in če sadje proda, bo namen sejma dosežen brez vsakih težav.

Kdor se bo torej odločil za sejem, naj nemudoma ali najkasneje do 8. t. m. prijavi udeležbo Sadjarskemu in vrtnarskemu društvu v Ljubljani. Navede naj, s kolikimi vzorci se bo udeležil in koliko blaga ima na prodaj. Takoj na to bo prejel potrebne zaboje in vse, kar je za vlaganje potrebno. Sadje bo treba poslati v Ljubljano do 17. t. m.

Kmetijska dela v mesecu oktobru.

V splošnem in pri živini.

V oktobru spravljamo vse tiste poljske pridelke in različno sadje, ki septembra še ni bilo zrelo ter ga vsled tega nismo mogli spraviti pod streho. Pred spravljanjem očistimo shrambe vsakoršne nesnage, ki bo mogla postati pozneje vzrok, da bi sadeži segnili. Krompir in korenstvo je treba spraviti v najhladnejšo klet, ker ga le na ta način moremo ohraniti dolgo časa nepokvarjenega. V toplih kletih krompir in korenstvo rado gnije, proti pomladi pa hitro kali in poganja. Toplina krompirjeve kleti naj ne presega 6 stop. C. Ako imamo premalo krova za krompir in korenstvo — peso, mrkev in repo —, tedaj si odpomoremo s podpisnicami, ki jih skopljemo na njivi ali v bližini hiše. V podpisnicah moremo ohraniti imenovane sadeže sveže in zdrave celo do pozne pomladi. Podpisnice so 25 cm globoke, 2 m široke in poljubno dolge jame, v katere se vlagajo gomolji in korenstvo v podobi strehe. Čim več imamo sadežev za vlaganje, tem daljša mora biti jama. Dokler ni mrazu, zasujemo zemljo le ob obeh straneh kupa in si-

Nekaj trenutkov ga je neznanec gledal kot bi ne vedel, kaj naj počne z njim. Nato pa mu je mignil, naj se ga oklene krog vratu.

Clayton je ubogal in neznanec mu je skočil s svojim težkim bremenom v veje.

Kar je sedaj doživljal Clayton, tega vse svoje dni ni mogel pozabiti.

Visoko gori skozi veje je hitel z njim neznanec, v vratolomnih višinah je šinil z enega drevesa na drugega, z nezmojljivo varnostjo je stopala njegova noga po zapletenih vrveh slaka, srboti in bršljana in Claytonu se je vrtelo v glavi, če je pogledal podse v temne globine džungelskih tal. Kajti Trzan je potoval po najvišjih vejah, tam kjer so najredkejše in je pot najkrajša.

In s tako naglico je potoval, da je Claytonu sapo jemalo.

Trzan pa se je jezil nad svojo počasnostjo —.

Dospela stá na obrežje.

Trzanovo bistro uho je od daleč ujelo čudne glasove, ki so prihajali sem od kože. Koj je vedel, da je na delu Sabora, Levinja.

Šinil je z visokih vej, lahno in prožno je skočil na tla, vrljub teži, ki jo je nosil, se otresel Claytona in pohitel h koči.

Clayton je pohitel za njim kar je mogel.

Ni bilo več dvoma — Ine je bila v nevarnosti! In Ine, hči profesorja Porterja, ni bila zanj samo nežno, mlado deklo v smrtni nevarnosti, ampak tudi edino deklo na svetu, ki jo je ljubil. Življenje bi bil zastavil zanjo.

Ko je zavil krog ogla, je zagledal prizor, ki je osra-

Pravo
Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“
je bilo, je in bo vedno ostalo najboljšo! Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“.

V vinogradu.

Grozdje v vinogradu dozoreva in postaja z vsakim dnevom slajše. V letošnjem letu neurja in deževja je tudi grozdje v zoritvi zaostalo, četudi so zadnji tedni v mesecu septembru vplivali na kakovost grozdja zelo ugodno. Zato bo treba s trgatvijo počakati vsaj do druge polovice oktobra, zlasti če bo trajalo suho vreme še naprej. Kdor ima v svojem vinogradu namizne sorte, kot muškatelec, muškadni silvanec, muškadni žlahtni, silvanec i. dr. more grozdje s pridom vnovčiti na grozdnem trgu. Pri letošnji trgatvi moramo paziti posebno na to, da odstranimo vse suhe in trde jagode, ki so bile napadene po peronospori in oidiju, ker nam le-te morejo zmanjšati pridelek in poslabšati kvaliteto. V večjih vinogradih berejo vsako sorto zase, da dobijo sortna vina, ki se plačujejo dražje, kakor mešana. Pri trgatvi in prešanju grozdja je največja snaznost zelo na mestu. Najboljše je, pred trgatvijo vso posodo, ki pride pri tem poslu v uporabo, izmiti z vrelo vodo, v kateri smo raztopili 2 odstotka sode. Stiska naj se kolikor mogoče naglo, da ne pride grozdje z zrakom preveč v dotiko. Zračni kisik kvari mošt in utegne povzročiti poznejše rjavenje vina. Po končani trgatvi je misliti na nadomestilo hranilnih snovi, ki smo jih odvzeli zemlji z dobljenim pridelkom. Gnojimo s hlevskim gnojem, kompostom, umetnimi gnojili, ali pa tudi z zemljo, ki je na hranilnih snoveh bogata. Po nekod gnoje s kamenjem, ki rado razpada. Takšno kamenje je bazalt, škrljavec in lapor. Gnojenje z laporjem je v Nemčiji že zdavnaj v navadi. Tam kopajo lapor v času, ko ni drugega dela, v jamah in ga vozijo zdrobljenega v vinograde. — Zelene cepljenke je položiti v zemljo (pogrobati), da jih mrz ne poškoduje. Osipajmo eno- in dveletno trsje v vinogradu do tretjega žlahtnega očesa, da ne pozebe po zimi. Izkrpajmo luknje, ki so nastale v mladih nasadih vsled uporabe slabega trsja, z močnimi eno- ali dveletnimi trtami, ki jih obrežemo še le spomladi. Pri sajenju v jeseni, ki je vsekakor boljše od spomladanskega, prikrajšamo samo korenine. Trte, ki so izostale pri sajenju, smejo znašati k večjemu 5 odst. kov vsega posajenega trsja.

V sadonosniku.

Zimsko sadje spravljamo enako, kakor poletno. Natrgano namizno sadje razbiramo v dve vrsti. Najlepše sadove dajemo k prvi vrsti, slabše in drobnejše in pri hruškah tudi kamenite pa k drugi vrsti. Najdebelejše izbrane sadeže ene in iste sorte imenujemo kabinetne sadeže. Sadje, katerega ne maramo shraniti kot namizno sadje, posušimo ali pa sprešamo v sadjevec. — Razbrano namizno sadje spravimo v hladno shrambo, ki naj bo zračna in ne presuha. Sadne shrambe je treba

Spomnil se je boja s Kršakom.

Koj je izpustil rep, po bliskovo se je vrgel Sabori na hrbet, njegove jeklene mišičaste roke so segle Sabori pod prednje noge, se ji ovile okrog tilnika, — prsti so se sklenili in »popolni Nelson« je objel žival krog tilnika ter je upognil hrbtenico.

Levinja je zarjavela in se vrgla na hrbet, pa silni Trzan je le še huje pritisnil.

Besno se je valjala po tleh, da bi se iznebila strašnega napadalca, bilo in lovila je s šakami krog sebe, — pa huje in huje so pritiskale jeklene mišice in vedno globlje je lezla Saborina glava.

Bolj in bolj so slabeli njeni napori.

In Clayton je videl, kako so se nabrekle silne mišice v rokah in na tilniku »divjega moža«, cele grudaste kepe so vzrastle pod rjavo kožo, še eden orjaški napor — in nato zamolkel hrešč.

Trzan je prelomil levinji hrbtenico v tilniku.

Mladi orjak je planil na noge, stopil premagani Sabori za vrat ter zagnal v strmečo zvezdnato noč divji, zmagovalni bojni krik Krškovega rodu.

Noč je umolknila in mrtva, plaha tihota je zavladala na obrežju in v džungli.

Tedaj pa se je iz kože boječe oglasila Ine.

»Gospod Clayton —, za božjo voljo, kaj se je zgodilo —? Ali ste še živi —?«

Clayton je skočil k vratom, zaklical, da je vse v redu in da naj odpre.

(Dalje prihodnjič).

cer za približno 1 dm debelo, da lažje uhaja puh iz kupa. Ko pa pritisne mrz, je kupe do pol metra na debelo pokriti z zemljo, da vloženo korenstvo ali krompir ne zmrzne. Okoli kupa napravimo jarek, da deževnica lahko odteka.

Zivino pasemo širom po travnikih, dokler ni prehode slane. Prehod od zelene krme na suho naj se vrši polagoma, enako, kakor od suhe na zeleno, da živali ne zmršavijo. Če hočemo molzno govedo obrdžati tudi ob suhi krmi pri dobri molži, dodajemo klaji dnevno po dvakrat nekoliko narezane pese ali repe. Svinje začnimo boljše krmiti že sedaj, da dobimo debelejšo slanino. V mesecu oktobru začnejo mladice (mlade kokoši) nesti ako so dobivale zadosti tečne hrane.

Iz vremena v mesecu oktobru sklepajo stari vremenski prerokovalci s precejšnjo gotovostjo na vremenske prilike v mesecu aprilu prihodnjega leta, kakor tudi na ostrost predstoječe zime. To potrjujeja sledeča pregovora:

Vsakokratno vreme vinotoka daje rado za april poroka.

Če hrast v oktobru listje obrdži, hud mrz nastopil bode zimskie dni.

Za pravo vsebino in kakovost

ASPIRIN
0.5

preiskušanih
aspirinovitih

tablet "Bayer"

jamči samo originalni zavoj
(ploščnati kartoni s 6 ali 20 tabletami)
z modro-belo-rdečo varstveno
znamko. V lastnem
interesu odklanjajte
vse druge
zavoje.

motil vse njegove dotedanje pojme o viteštvu in plemenitem junaštvu v reševanju pomoči potrebnega nežnega spola.

Mladi orjak, »divji mož«, kakor si ga je imenoval Clayton, je držal levinjo — za rep, se upiral z nogami ob steno in vlekel žival z okna, da so se mu napenjale jeklene mišice in modre žile na silnih plečih in rokah.

Za hip je Clayton osupnil nad toliko drznostjo.

Pa brž se je zavedel, priskočil je in tudi sam pograbil za rep.

Tedaj se je oglašil čudni neznanec.

V zapovedujočem, odločnem glasu mu je nekaj naročal. Glas je bil hreščec, renčec in Clayton ga ni razumel. Vkljub temu je krepko prijel za rep ter vlekel z vso močjo. »Divji mož« pa je nevoljno renčal nad njim v svojem neznanem jeziku.

Ubogi Clayton! Kako lahko bi bil pomagal —.

Zaman mu je Trzan dopovedoval v glasovih Krškovega rodu, naj vzame strupene puščice iz tulja in naj jih zasadi Sabori v hrbet in naj prime za njegov dolgi lovski nož ter ga zabode Sabori v srce. Sam ni smel izpustiti živali, ker bi je slabotni Clayton nikdar in niti za trenutek ne mogel zadržati.

Pa belokožec ga ni razumel —.

Skupno sta torej vlekla in žival je renčec in tulec od jeze zlezla z okna.

Tedaj pa se je zgodilo nekaj, nad čimer so menda ostrmele same nebeške zvezde —. Claytonu vsaj je v nemi grozi otrpnila vsa kri v žilah.

Le s kremplji se je še žival držala okna. Trzan si je lomil glavo, kako in s čim bi jo napadel.

od časa do časa dobro osnažiti, police pomiti in stene pobeliti. Dobro je tudi prostor večkrat zažveplati, da uničimo glivice, ki povzročajo gnilobo in plesen. V sadni shrambi ne smejo biti predmeti, ki razširjajo oster duh, kakor kislje zelje, repa, ribe itd. V sadni kleti pri 4 stop. C se da sadje ohraniti do polétja prihodnjega leta. Fino in občutljivo sadje naložimo v več plasteh. Police se napravijo iz 2—3 cm debelih in pol metra širokih desk, ki so postavljene na širokih stebrih v razdalji 20—30 cm vsaksebi in pritrjene ob steni sadne shrambe. Ob robu pribijemo 10 cm široko lato ali remelj, ki brani, da sadje ne pada na tla. V večjih sadnih shrambah najdemo police, ki so zbite iz samih ozkih remeljev, da lažje prihaja zrak med sadje. Zelo pripravne police napravimo tudi tako, da nakopičimo v stoja luze, druga vrh druge. Te posamezne lese se premikajo v stoja luze, kakor predali v omari.

V drevesnici pregledajmo okulante in prerežimo vezi, ki se zajedajo v kožo. Za nove drevesnice je treba pripraviti prostor že sedaj. Ta prostor pognojimo s hlevskim gnojem in ga rigolamo 50—60 cm globoko. Za drevesnice v večjem obsegu moremo zemljišče tudi preorati s plugom-rojalnikom. V sejalnici sejemo peške, ki naj izhajajo od bujno rastočih divjakov, da dosežemo močna drevesa. Ob priliki prešanja sadja imamo najlepšo priliko, da dobimo zanesljivo blago za seme. Jesenska setev pešk je boljša od spomladanske. Peške sejemo v pomladi le tedaj, ako v jeseni nismo imeli za to pripravne prostora.

Na polju.

Dovršujemo setev ozimne. Spravljajmo pozno koruzo in sušimo listje koruznih štricljev (kožuhovino). Listje od koruznega latovja je zelo pripravno za posteljne slamnice, ker se ne drobi, je mehko in dovolj prožno. Kmetice, ki si ne morejo nabaviti dragih žimnic in vložkov na vzmeteh, naj opremijo svoje postelje s koruzno kožuhovino in zibale se bodo na naravnih vzmeteh, kot bogate meščanke na umetnih. Zanjimo ajdo ter jo spravljajmo v kozolce, da ne segnije ob deževnem vremenu. Ajda je letos v krajih, kjer ni bilo toče, prav dobro obrodila, kar bo nekoliko popravilo slabo setev ozimne. Ruvajmo peso, repo in korenje ter shranjujmo te pridelke v hladnih kletih. Orjimo jesensko praho, ko so druga nujna opravila gotova. Ako hočemo pritegniti spodnje še neizčrpane zemeljske plasti rastlinam v izkoriščanje, tedaj orjimo v jeseni globoko brazdo. S takšnim oranjem spravimo spodnjo plast zemlje na površje, kjer se bode pod vplivom zraka, vode in toplote spremenila v rahlo in rodovitno plast, in bo nudila rastlinam nove hrane. Za globoko oranje zelo pripravni so Sackovi rajolni plugi z dvema lemežema, s katerimi se more orati do pol metra globoko. Seveda je treba prepreči dva para čvrste živine. Zorana zemlja se pusti v surovih (debelih) plasteh ali brazdah čez zimo ter se šele spomladi prevlači ali plitvo preorje. Z globokim jesenskim oranjem zatiramo najlažje nadležni plével, ki se v nižjih plasteh zemlje vsled pomanjkanja zraka zaduši in polagoma segnije.

Na vrtu.

Okopavajmo zimsko zelje, zimsko solato in zimski ohrovt. Trgajmo paradiznike ter jih vkuhavajmo z dodatkom nekoliko sladkorja. Pri tem ravnajmo takole: Snažne paradiznike pristavimo k ognju brez vode, prekuhajmo in nato pretlačimo skozi sito. Lupine in seme zavrzemo, mežgo pa pristavimo vnovič k ognju in dodamo sladkor. Če imamo »Weckove Reform« steklenice za shranjevanje, zadostuje za kuhanje kake pol ure, drugače je treba kuhati tako dolgo, da mežga v kepah od kuhlje odpada. Sekajmo zelje in ga denimo kisat v leseno posodo. Prazne grede prekopamo in pustimo ležati čez zimo neporavnane. — Vse občutljive cvetlice spravimo na varno. Potaknimo vzpenjalke, mnogocvetnice, ribez, kosmuljo, divjo trto in kutine. Koncem meseca vzamimo iz zemlje gomolje dalij in čebulice mečkova. Presajajmo lepotično grmičevje in spravljajmo različna semena.

V kleti.

Pripravimo sode, ki jih rabimo v času trgatve. Pred napolnjevanjem jih žveplajmo z žveplom na platno, papir ali azbest. Žveplo na azbest je najboljšje, ker pri gorenju ne odpada. Z žveplanjem uničimo škodljive glivice, ki se nahajajo v notranjosti sode in deloma tudi glivice, ki se nahajajo v moštu samem. Kvasnim glivicam pa žveplanje ne škoduje, ampak jih še spodbudimo k večji delavnosti. Sode, v katere mislimo natočiti mošt iz močno gnilega grozdja, žveplamo močneje, nego posodo, katero nalijemo z moštom iz zdravega grozdja. V prvem slučaju damo na polovnjak eno platneno trščico, v drugem pa samo polovico trščice. Sodov ne smemo napolniti do vrha z moštom. Pred burnim kipenjem se mošt segreje in raztegne ter vsled tega teče iz sode, ako ne pustimo nekaj praznega prostora. Prazen prostor od pilke do površine mošta naj znaša pri polovnjaku 15—20 cm. Ko začne mošt vreti, je postaviti na sod kipelno veho, ki zabranjuje pristop zraka do mošta, vendar pa omogoča, da ogljenčeva kislina uhaša iz sode. Pod kipelno veho kipi torej mošt, ne da bi prišel z zrakom količkaj v dotiko. Kvasnih glivic to nikakor ne ovira v svojem delovanju, temveč samo na glivice od plesni, birse in očetne glivice, ki brez zračnega kisika ne morejo izhajati. Kipelne vehe so iz stekla, gline ali pločevine. Ako mošt v sodih razpošiljamo, tedaj ga moramo močno žveplati (enako, kakor mošt iz gnilega grozdja), da vrenje zadržujemo. Vrh tega je postaviti v pilke kipelne pipice, da nam razvijajoča se ogljikova kislina ne razžene sodov. Toplina kleti za mošt naj znaša 12—16 stop. C. Če hočemo, da mošt dobro in hitro pokipi, uporabljamo čistorejene kvasne glivice. Naro-

čamo jih pri kemičnem preizkuševalšču v Mariboru ali Ljubljani.

V čebelnjaku.

Začnimo s prezimovanjem čebel, kar storimo s skrčenjem čebelnega prostora in zamašenjem vseh odprtih s slamo ali vato. Pri tem poslu se prepričajmo o sposobnosti matice, o moči panja, o količini hrane in o velikosti prostora. Matica ne sme biti starejša od dveh let, sicer jo je zamenjati z mlado. Samo močen panj more dobro prezimiti. Stare delavke ne čakajo pomladi; zato jih je raje uničiti, da ne jedo po nepotrebnem med. Srednje močen panj mora imeti za zimo približno 10 kg medu. Čebelam pustimo toliko prostora, kolikor ga lahko dobro pokrivajo.

Koga li branje pač ne veseli,
Oktobra ta najprijetnejši čas?!
Vse staro, mlado v vinograd hiti,
Da s pridom izkoristi trtni kras.

Ajdo rodno žanjejo žanjice;
Repo, peso, zelje in korenje
Brž si skrbno spravljajo ženice,
Zakasnelo sejejo semenje.

Vekoslav Štampar.

Politični ogled.

Država SHS.

Voditelji Pašič-Pribičevičeve politike so uvideli brezplodnost svojih namenov glede velikih shodov proti sedanjim vladam in so se vrgli na čisto zarotniška dela. Eden od najbolj umazanih korupcionistov in glavni Pašičev zaupnik, bivši minister pravde Lazica Markovič, se je zadnji čas prav sumljivo sukal okrog nekaterih generalov v Beogradu in po drugih mestih. Ti generali se imajo za svojo čast in za svoj položaj zahvaliti edinole Pašiču in ne svoji sposobnosti in zato je tudi razumljivo, da gredo z nekaterimi upravnimi činitelji vred čez drn in strn za Pašičevo politiko. Vlada je razkrila, da je bila poleg že dolgotrajnih groženj po Pašič-Pribičevičevem časopisju pripravljena tudi prava zarota, z namenom, prisvojiti Pašiču zopet oblast in uvesti diktaturo, pa naj bi bilo to tudi pod ceno krvave meščanske vojne v naši državi. Kakor je bilo vsem razsodnim in treznim že davno jasno, tako se mora sedaj povspeti do splošnega prepričanja, da so radikali in Pribičevičevci samo v toliko vneti monarhisti, v kolikor gre to v korist in račun njihove stranke. Z živjoklici na kralja hočejo vladati nepošteno in protiljudsko, če pa vlado izgubijo, pa z živjoklici na kralja hodijo po najumazanejših in najnepoštenejših potih do zopetne pridobitve oblasti, in če to ne gre, so zopet polni groženj napram kralju ravno tako, kakor napram narodu in zakonu.

Vprašanje vstopa poslancev HRSS v vlado še vedno ni rešeno. Hrvati so napram temu zavlačevanju popolnoma mirni, češ, kakor se je hujskanje in laganje od Pašič-Pribičevičeve strani za nekaj časa izživeljo povodom našega prihoda v parlament, tako se bo izživeljo v svojem času tudi sedaj, ko smo mi popolnoma pripravljene vstopiti v vlado. Hujskarije in laži so se poprej uveljavljale cela leta, potem samo mesece in tedne in kmalu dočkamo čas, da bo pravica in poštenost zmagovala brez vsakega zavlačevanja.

Narodna skupščina se sestane, če ne pride kaj prav posebnega vmes, dne 11. t. m. in kot najnujnejše stvari pridejo na dnevni red invalidski zakon in zakon o pobijanju korupcije.

Rumunija.

Vladno nasilje, kakor preki sod, vojaška oblast, množestvinske aretacije, prepoved vseh sestankov, plenitev časopisja in drugo proti nezadovoljnemu prebivalstvu Besarabije in drugih rumunskih pokrajin, ne prinaša rumunski vladi prav nobenih zaželjenih uspehov, ampak ravno nasprotno, združuje vse opozicijske stranke k vedno odločnejšemu nastopu proti liberalcem, ki so si prisvojili oblast v državi. Opozicija najhujše obtožuje gospodarsko in finančno politiko sedanje vlade in skorajšnji vladni padec postaja neizogiben tudi na miren način, če ne bo poprej vladno nasilje po pretežnem delu države zanetilo in izzvalo prave revolucije.

Italijanski fašisti in liberalci.

V Livornu je imela italijanska liberalna stranka, ki je doslej edina podpirala vlado, svoj kongres, da se odloči, ali naj še v bodoče ostane v zvezi z fašisti, ali pa naj vstopi v opozicijo. Zborovalci kongresa so takoj sprva odbili predlog za brezpogojno sodelovanje v fašistovski vladi in potem se je razpravljalo samo o tem, ali naj od časa do časa sodelujejo pod gotovimi pogoji, ali pa naj vstopijo v strogo opozicijo. Ko je pa Mussolini na nekem fašistovskem shodu izjavil, da njegova revolucionarna vlada niti ne rabi parlamenta, je pa večina liberalcev takoj sklenila, da je treba iti v opozicijo. Fašisti se sicer nadajo, da se bodo liberalci razbili in da bo eden del ostal z njimi, a neizogibna je sramota in težava, da bo morala

fašistovska vlada v zunanja zastopstva države pošiljati svoje fašiste.

Pred volitvami v Angliji.

Angleški liberalci in konservativci, ki so si drugače najhujši nasprotniki, hočejo složno nastopiti proti vladojoči delavski stranki v zadevi sklepa angleško-ruske pogodbe. Voditelj delavske stranke in vladni predsednik Macdonald je izjavil, da njegova vlada takoj odstopi, če ta pogodba ne bi bila sprejeta. V tem slučaju bi bile zapisane nove volitve in vse kaže na to, da bi jih vodila delavska stranka kot najmočnejša, ki zamore pričakovati še več mandatov kot poprej, ker se je zlasti zunanje-politično dobro obnesla na vladi in ker se trudi za zvezo z Rusijo, za katero je angleška delavska javnost zelo dovezetna.

Francosko-nemška trgovinska pogajanja.

Nemški poslanik je posetil predsednika francoske vlade Herriota in ob tej priliki izjavil, da nemška vlada želi, da bi bila trgovinska pogajanja kar najprej uspešno končana. Glasom listov je nemški poslanik storil ta korak na izrecno naročilo berlinske vlade, ker se je doslej opazalo nezaupanje do Nemcev. Sedaj se splošno smatra, da so krenila francosko-nemška trgovinska pogajanja v povoljno smer.

Svedske volitve.

Iz švedskih volitev so izšli socialisti kot najmočnejša stranka s 104 poslanci. Kmetska stranka je svoje mandate obdržala, konservativci približno tudi, največ so pa izgubili liberalci. Novo švedsko vlado bodo sestavili najbrž socialisti.

Prosvetna zveza.

Vabilo na občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru. V zmlisu člana 16 zveznih pravil sklicujemo v Maribor za četrtek, dne 30. oktobra 1924, redni občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru ob pol 10. uri dopoldne v društveno sobo, Koroška cesta 1, poleg Cirilove tiskarne, z naslednjim dnevnim redom: 1. Ugotovitev sklepčnosti po čl. 18 zveznih pravil. 2. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročila odbornikov. 4. Poročila zastopnikov avtonomnih zvez odsekov. 5. Poročilo preglednikov. 6. Volitve: a) predsednika, b) osem odbornikov, c) treh preglednikov, č) pet članov v razsodišče. 7. Določitev redne letne članarine včlanjenih društev za leto 1925. 8. Sklepanje o predlogih odbora in včlanjenih društev. 9. Slučajnosti. Ko dajemo to na znanje, vabimo in prosimo s tem vsako včlanjeno društvo, da se udeleži občnega zbora gotovo vsaj po enem delegatu, ki mora imeti po določbi čl. 16 zveznih pravil pismeno pooblastilo. Čas in velika važnost občnega zbora zahtevata, da ne bo niti enega društva, ki ne bi bilo zastopano na občnem zboru, ki mora biti letos res ljudskoprosvetni parlament. Gre za dalekosežne odločitve in preosnovo naše prve krščansko-socialne prosvetne matice, zato morajo biti pri tem soudeležena prav vsa včlanjena društva. Včlanjena društva morajo morebitne predloge poslati pismeno vsaj osem dni poprej Prosvetni zvezi, da bo mogoče sklepati o njih na občnem zboru. Za potovanje delegatov po železnici je dovoljena polovična vožnja. Na občni zbor so povabljeni tudi naši somišljeniki, ki se zanimajo za krščansko-socialno prosvetno delo. — Dr. Josip Hohnjec l. r., predsednik. Ivan Prijatelj l. r., tajnik.

J. Kramberger:

NEKAJ O NASIH KNJIZNICAH.

(Spričo občnega zbora Prosvetne zveze v Mariboru dne 30. X. 1924.)

Ze skoro v vsaki župniji, da celo v mnogih vaseh imamo knjižnice, biblioteke. To so po večini naše društvene knjižnice ali pa tudi šolske, učiteljske, župnijske in zasebne biblioteke.

Odkod beseda bibliotheka — knjižnica? Beseda »bibliotheka« je sestavljena dveh grških besed: biblion + theke, ter pomeni našo slovensko: knjižnico. Prvotno pomeni ta beseda le prostor, omara ali stojalo, v katerem se nahajajo knjige. Ščasoma se je pomen prenesel tudi na vsebino tistega, kar je v omari, oziroma na stojalu, na knjige, pa tudi na prostor, v katerem se omara ali stojalo s knjigami nahaja. Tako pravimo: Grem v biblioteko; grem v knjižnico.

Beseda »knjižnica« prihaja od besede »knjiga«, kakor n. pr. beseda »kolarnica« (prostor, kjer se shranjujejo kolesa — vozovi) od besede kolo. Prvotno pa pomeni pri nas ta beseda zbirko knjig, potem pa tudi prostor, v katerem se knjige nahajajo (grem v knjižnico).

O knjižnicah imamo posebno znanost, ki je pri nekaterih večjih narodih (Angleži, Nemci, Francozi) visoko razvita. Ta znanost ima nalogo, proučevati pred vsem dvoje: 1. Kako naj se knjižnice urejujejo in 2. kako naj se knjižnice upravljajo, hoče pa tudi proučevati zgodovino knjižnic.

Mnogokrat moramo slišati, da mi Slovenci nimamo dosti »literature«, slovstva. To govorijo posebno radi še nekateri naši slovenski takozvani »naprednjaki«, ki se menda sramujejo tega, da so sinovi slovenske matere. Neki moj tovariš pri vojakih, ki je sicer vrl dečko, vendar velik »Jugoslovan« v besedi, je v nekem razgovoru izustil: »Kaj bomo mi Slovenci s to revščino!« Podprl je svojo trditev s tem, da mi nimamo Shakespeara, Danteja, Goetheja, Tolstoja, Dostojevskega itd. Mogoče jih res nimamo, toda naši: Prešern, Stritar, Cankar, Zupančič in drugi so za nas več, kakor za druge razni velikani. Pravimo pa le: Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.

Slovenec ljubi knjigo in rad čita. Dokaz temu je gotovo že to, da ima skoraj vsaka kmetska hiša svojo knjiž-

nico. Če nima drugega - knjige Mohorjeve družbe ima čisto gotovo. Za dokaz pa more služiti tudi to, da so knjižnice naših prosvetnih društev po deželi posebno pred vojno krasno uspevale. Povojno razpoloženje našega ljudstva sicer ni bilo tako, da bi naše knjižnice mogle uspešno delovati, vendar gre tudi tukaj na boljše. Da bo pa se zboljšalo temeljito prav kmalu, za to morajo skrbeti naše knjižnice po deželi. Ko bodo vsi naši ljudje vsaj začeli spoznavati in čitati vse tisto, kar je napisano v slovenskem jeziku, bomo šli tudi naprej in jih spoznali z različnimi drugimi velikani. Kljub temu pa nikdo, tudi ko bo v podrobnostih preštudiral vso slovensko slovstvo, ne bo mogel reči, da je naše slovstvo »revščina.« Nasprotno, da smo veliki kljub majhnemu številu, to bodo dokazale naše knjižnice.

Moramo pa mi svoje knjižnice poživiti, dobre knjige — saj Slovenci imamo najbolj čisto slovstvo razen nekaterih izjem —, predvsem tudi naše klasične pisatelje in pesnike spraviti v roke ljudem. Kako bomo to poskusili doseči, o tem se bomo porazgovorili na občnem zboru Prosvetne zveze v Mariboru.

Prireditve.

Lepo uspela orlovska prireditev v št. Ilju v Slov. goricah. Zadnje nedeljo popoldne se je slavila v št. Ilju slovesna blagoslovitev Orlovskega doma. Prireditev so posetili gostje iz Maribora, Orlic ter Orlice iz št. Petra pri Mariboru. Po izstopu iz vlaka je pozdravil mnogoštevilne goste g. župan Vicman, nakar so odkorakali vsi ob zvokih godbe mariborske katoliške omladine v št. Ilj. V cerkvi so bile slovesne večernice, nato pa blagoslovitev Orlovskega doma, ki je v nekdanjem »Südmarkhofu«. Dom je blagoslovil domači gospod župnik Vračko, ki se je v svojem govoru spominjal onih za Slovence težkih časov, ko je bil Sudmarkhof trdnjava za ponemčevanje št. Ilja, sedanji Orlovski dom pa luteranska molilnica. Tedanjim Nemcem ni bilo dovolj, če je bil kdo Nemec ali nemškutar, ampak je moral biti še luteran. Vso besno ponemčevalno delo se je razblinilo v nič in iz luteranske molilnice je sedaj postal prav ličen Orlovski dom, ki bo postal branik in širitelj katoliških idej in slovenstva. Po navdušeno sprejetih besedah g. župnika je še govoril v imenu Orlov /g. Jože Štabej iz Maribora. Nato se je začela telovadba Orlov in Orlic ter naraščaja. Izvajali so ob spremljevanju godbe proste vaje in vaje na orodju. Po končani telovadbi se je razvila pristrčna prosta zabava, ki je trajala do odhoda večernega vlaka, ki je odpeljal goste nazaj v Maribor. Slavnost otvoritve Orlovskega doma v št. Ilju je bila pomenljiva, zgodovinske in nepregledno važne kulturne ter nacionalne važnosti. Sedaj ima naš obmejni št. Ilj svoj Slovenski, pa tudi Orlovski dom.

Gornja Radgona. V našem Bralnem društvu smo dne 8. septembra poživili nekdanji zelo delavno Mladeniško zvezo. Vodstvo je prevzel predsednik društva g. kaplan Jakob Sajovic. Zadnji sestanek v nedeljo, dne 5. oktobra, je bil posvečen spominu nepozabnega dr. Kreka, čigar sedmo obletnico smrti obhajamo v sredo, dne 8. oktobra.

Lepo uspela prireditev pri Sv. Andražu pri Velenju. Vodopivčeva opera »Kovačev študent« je sijajno izpadla. Vsi poslušalci so bili polni hvale. Kovačev oče v osebi g. Blagotinška je bil tako naravno dan, da so gledalci rekli: to je rojen igralec. V vlogi pismonoše je občinstvo očaral g. Fr. Pižon, naš zvesti pevec, s svojim prijetnim tenorom, a študenta je izborno pogodil g. M. Brunšek s svojim junaškim in obsežnim glasom. Na glasovir je pa spremljala igralce gđc. Zofka Urbančič, za kar ji budi izrečena topla zahvala. Po igri so še bili trije solospjevi in mešan zbor je zapel »Dunte vetri«, »Ave Marija« iz »Gorenjskega slavčeka« in »V črnem grabnu« iz »Rokovnjačev«, kjer je gđc. Malika Krajnc s svojim jasnim in mogočnim visokim »a« zadivila vse občinstvo. — Igra se ponovi v nedeljo, dne 12. t. m., popoldne pri polovičnih cenah, a šolski otroci imajo brezplačen vstop.

Tedenske novice.

MANEVROV V MARIBORSKI OKOLICI NE BO.

Odposlanstvo županov iz mariborske okolice se je pretekli teden oglasilo pri poslancu Žebotu in ga prosilo, naj posreduje pri politični in vojaški oblasti radi nameravanih manevrov. Okrajno glavarstvo Maribor (levi breg) je namreč z odlokom št. 26347-24 z dne 16. sept. t. l. naznanilo občinem, da se bodo vršili manevri v neposredni bližini Maribora. Glavarstvo je dobilo tozadevni dopis od komande dravske divizije z dne 27. avgusta št. 4292. Poslanec Franjo Žebot je zaprosil g. velikega župana in vojaško poveljstvo, naj v naših rodovitnih vinogradnih krajih manevre opustijo. Te dni je dobil poslanec obvestilo, da se manevri letos v teh krajih ne bodo več vršili. To javimo prebivalstvu prizadetih krajev v svrhu pomirjenja.

Naši poslanci odpotujejo jutri v Beograd k sejama narodne skupščine. Prva seja se vrši v soboto, dne 11. okt. Na dnevnem redu je invalidski zakon, zakon proti korupciji in še nekateri drugi predlogi.

Naši župani. Izvoljeni so v Sv. Kunigundi na Pohorju Janez Sadek, v Hardeku Fr. Hanželič, v Litmerku Jož. Habjančič, v Kočicah Alojz Kodrič, v Moškanjcih Martin Šegula, v Starem trgu Ivan Arch star., Urban Slemnik, star.

Za župana na Ranci pri Mariboru je bil izvoljen pristaš Slovenske ljudske stranke, g. Ivan Maček; svečovalca sta gg. Ivan Drozg in Franc Vajngerl.

Krajevnim organizacijam SLS. Koledar Jugoslovanske kmečke zveze za leto 1925 izide te dni. Prosimo, da zberete v vašem okolišu naročnike in nam sporočite, koliko koledarčkov vam naj pošljemo letos. S skupnim naročilom nam prihranite delo in stroške. Agitirajte za naročbo, da bo vsak kmet imel svoj stanovski koledar. — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Novi vozni red na železnicah stopi v veljavo še le 1. junija 1925 in ne prvega novembra 1924. Vozni red ostane po zimi isti, kakor je bil določen za poletje.

Mariborske novice. Proti občinskim volitvam v Mariboru so se pritožili socialni demokratje. Priziv je romal na velikega župana, a ta ga je zavrnil kot neutemeljenega. Volitev novega mariborskega župana bo v najkrajšem času. — Povsod po naši državi se čita, kako umre sedaj eden ali pa drugi časnik, ki pod Pašič-Pribičevičevo vlado ni živel od naročnine, ampak je vlekel podporo iz državne blagajne. — V Mariboru so ustavili slovensko štajerski radikali svoje lastno glasilo in je krstili za »Narodnega Gospodarja«. Da bi pa preslepili slovenskega kmeta, so posneli glavo popolnoma po »Slovenskem Gospodarju«. List so radikali v celih kupih vrgli ven na deželo, a naše dobro kmetско ljudstvo je koj spoznalo mačka v žaklju in tist vrnilo. Dokler sta bila Pašič in Pribičevič na vladi in pri državni blagajni, je tudi mariborski »Narodni Gospodar« izhajal. A komaj je moral ata radikalov Pašič proč od državne blagajne, je začel tudi njegov neboljčenček »Narodni Gospodar« hirati ter pešati in je zadnji teden zaspal za vedno. Nič mu ni pomagala ukradena glava, ker se je hranil ter vzdrževal z nepošteno hrano, je hitro zbolel pa tudi — umrl. Peščica radikalov na štajerskem s smrtjo »Narodnega Gospodarja« nima več svojega lastnega glasila. — Pred novo Zadržno gospodarsko banko bo mestni stavbeni urad napravil prav lep ter velik trg ki bo mestu v ponos in kras.

Ustoličenje novih zvonov pri Zgornji Sv. Kungoti. Kar se je godilo dne 19. septembra na dvorišču kn.-šk. palače v Mariboru ob 11. uri popoldne, ostane v trajen spomin vsem navzočim Šentkungovščanom. V slovesni procesiji so peljali zvonove po mestu na škofijo, kjer je vladika g. dr. Andrej Karlin zvonove slovesno blagoslovil, nakar so jih potem proti večeru ob pokanju možnarjev pripeljali v domačo župnijo ter jih do nedelje shranili pri g. grofu V nedeljo, dne 21. septembra, ob 9. uri popoldne, smo jih z velikansko slovesnostjo peljali v župno cerkev med sviranjem godbe. Pred mogočnim in ogromnim slavolokom, ki je bil posnetek starodavnega Konstantinovega slavoloka v Rimu, je pozdravil zvonove domači č. g. župnik. Dva para konj sta peljala veliki zvon presv. Srca Jezusovega ter z veliko težavo prišla pred cerkev na hriboček. Veliki zvon se je peljal pod tretji veliki slavolok pred cerkvijo. Pred zvonom, ki so ga obesili na slavolok, težak 1024 kg, se je vršil offer za zvonove. Pod drevesom v senci zunaj cerkve je prepričevalno govoril primil. g. kanonik dr. Tomažič o besedah na zvonu: »Tvoji smo, presv. Srce Jezusovo!« Ob pol enih so se dvigali eden za drugim v stolp oba zvonova med sviranjem godbe in pokanjem možnarjev. Nestrpno smo pričakovali, kdaj se bodo oglasili in res, ob treh popoldan se je zazibal velikan in potem vsi trije začeli veličastno klicati k petim litinjam. Bili so veličastni trenutki, in slovesnost, kakoršne še Zgornja Sv. Kungota dosedaj ni videla. Vsa čast Markovi hiši, kjer so dekleta z domačo gospodinjjo vred cele noči neumorno pletle mogočne vence in pomagale kinčati slavoloke. Silnega naroda se je zbralo ta dan v Zg. Sv. Kungoti. Zvonovi so lepo uglašeni, pojo lepo, čast livrni Bühl v Mariboru, ki jo toplo priporočamo!

Grozanski davki v Mežiški dolini. Zadela nas je po vojski nesreča za nesrečo. Izropali so nas nemški kulturovanci, leto navrh smo imeli točo, ki nam je uničila vse poljske prideleke, nato je zopet pritisnila na nas suša, letos je zopet ponekod klestila toča in nam je napravilo deževno in vihamo leto grozno škodo na polju, nastopila je rja, ki nam je popolnoma uničila rž ter močno škodovala tudi pšenici in ovsu, povsod čuješ obupne klice: Kaj bomo jedli? Kje bomo vzeli denar, da si kupimo potrebni živež? In zdaj je neusmiljeno pritisnila na nas še davčna oblast z, groznimi dohodninskimi davki. Dozdaj so bolj šraufali štajerce, kakor smo brali v časnikih, in ko so tam že vse iztisnili, so se ti kruti davčni navijalci vrgli na nas Korošce, češ, zdaj pa še tu poskusimo, kaj se da dobiti. Zadnji »Slovenski Gospodar« poroča iz Slovenjgradca, da je znani »prijatelj« kmeta, davčni navijalec Čepin (tukaj mu previjo Ca...) naložil nekaterim kmetom kar po 8000 kron dohodnine. Pri nas ni bil tako skromen, on tirja od posameznikov še mnogo več. Samo par vzgledov: Nek mali posestnik je prejel posestvo za umrli očetom. Da izplača dediče, je bil prisiljen posekati domalega ves svoj les. Čepin mu je zato naložil 10.000 kron davka. Drug posestnik je prodal nekaj lesa, da poravnava razne dolgove in plača razna popravila, od izkupička mu ni ostalo nič, Čepin mu je zato naložil okroglo 16.000 kron davka in ko se je proti temu pritožil, dobil je še okroglo 3000 kron davka več. Tretji je zopet podedoval popolnoma zanemarjeno in razpadlo posestvo. Za potrebne poprave in za izplačilo drugih dedičev je seveda rabil denar in je zato segel, ker ni imel denarja drugod vzeti, tudi po svojem lesu. Čepin mu je zato prisodil kar 24.000 kron dohodnine. Vsi ti so navadni kmetje, brez vsake obrti ali drugega postranskega dohodka. Vsi so prodali les samo, ker so bili v to prisiljeni, da poravnajo razne stroške in dolgove. Od izkupička ni nobenemu ničesar preostalo in zdaj tirja davčna oblast od njih tako visoke davke. Kje naj vzamejo v teh hudih časih denar, da plačajo tako ogromne svote. Ljudje so obupani. Vsakdo pravi: »Ne plačam, ne morem, naj naredijo z menoj kar hočejo.« Tako izzemanje ljudi presega že vse meje, to meji že na blaznost! Odločno zahtevamo, da se te nesmiselne in očitno pretirane odmeritve dohod-

nine še enkrat pregleda in se v to svrhu pritegne izkušene občinske može, katerim so krajevne razmere in potrebe posameznikov dobro znane.

Smrt vojaka in nesreča. Od Sv. Primoža na Pohorju poročajo: Umrli je v Debru ob albanski meji Ant. Nabernek pd. Pušičnjakov na malariji. Neutolajljiva žalost za sorodnike, posebno pa za ubogega očeta, ki je že v vojski izgubil enega sina, lani ženo in zdaj pa drugega, zadnjega sina. Rajni Tonček je bil vseskozi vzoren, pridn mladenič. Sveti mu večna luč! O drugih vojaki izvem, da jih istotako muči nesrečna malarija. Kdaj bo končano trpljenje našega mladega naraščaja po južnih krajih? — Padla je čez pečine ter se hudo poškodovala pd. stara Zviharčka. Bo težko prebolela. Obema rodbinama naše sočutje.

Cerkvena slovesnost pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor. V naši romarski cerkvi bomo v nedeljo, dne 19. oktobra, slovesno obhajali god sv. Marije Marije Alakok, slavne učenke presv. Srca Jezusovega. Ob enem bomo prvokrat obhajali praznik Srcu Jezusovemu posvečenih družin. V ta namen bo na predvečer ob pol petih pridiga in slovesne večernice, v nedeljo pa rana in pozna služba božja v tukajšnji veličastni cerkvi, ki s svojim krasnim ortaljem presv. Srca nehote vabi k sebi častilce božjega Srca. V Slovenskih goricah se je že mnogo družin posvetilo božjemu Srcu in mnoge se še bodo posvetile. Zastopnike vseh teh družin, očete in matere, pa tudi sinove in hčerke, vabimo najlepše na naš praznik, ki nam bo razodel, da ni nič lepšega za naše krščanske družine, kakor je kraljestvo presv. Srca Jezusovega. Na veselo svidenje v velikem številu od vseh strani!

Občinske volitve v Ptuj se bodo vršile v nedeljo, dne 19. oktobra. Nemci nastopijo pri teh volitvah pod imenom »Domača gospodarska stranka«. To listo bodo volili sami najbolj zagrizeni Nemci, nemškutarji — Orničovi pristaši in zastopniki nekdanjega štajercijanstva. Vse narodno čuteče stranke pa so se kot v Mariboru združile v takozvani »Narodni blok«, ki bo odnesel pri volitvah zmago.

V občini Stojnci pri Ptuj ima SLS samo tri občinske odbornike.

Dober nasvet. Iz Polenšaka pri Ptuj poročajo: Oj ta naš očka Hanza Giričev, ali očka Radižejev, kakor ga je že nekdo pred kratkim nazval, to vam je župan, kateremu sličnega bi pač moral pri belem dnevu iskati z veliko laterno. Evo vam: Njegova občinska blagajna je vedno prazna in suha, občinske doklade vedno višje in višje, da se občani po vsej pravici povprašujejo, kam ide naš denar, ko so nam pa naše občinske ceste tako zanemarjene, da po njih do kolena debelo gazimo blato. Da odpomoremo našemu očku, kje dobiti denar, da se napolni prazna kasa, mu prav toplo priporočamo, da naj zdaj ob spravljanju koruze in sadja pogleda po hišah, kjer se pleše po cele noči in to brez kakega dovoljenja kar meni nič tebi nič. To se pleše in raja, kakor na pustni dan. To pa mi dobro vemo, da bi bilo za očka težavno... Mi Polenšani vam torej damo prav lepo priložnost, da odpomorete strašni suši Vaše blagajne, a ne v obliki visokih občinskih doklad, ampak v obliki dovoljenj za prekoračitev policijske ure. Evo vam torej očka lepa priložnost! — Dober svetovalc.

V Starem trgu pri Slovenjgradcu je umrla dne 4. okt. 84 let stara, od vseh spoštovana in priljubljena mati vlč. g. duhovnega svetovalca in župnika Ivana Jurko. Rajna je spremljala svojega sina po vseh njegovih duhovniških stacijah in mu je vedno bila ljubeča mati in skrbna gospodinja. Naj Vsemogočni da rajni materi obilo plačilo za vso njeno požrtvovalnost, vlč. g. župniku pa naše iskreno sožalje!

Blagoslovitev novih zvonov v Rečici ob Savinji. — Štrti in peti dan v oktobru sta bila za rečiško faro kaj redkega. Tri mogočne zvonove je spremljalo staro in mlado v lepo Savinjsko dolino. — Že v Mariboru so vzbujali zvonovi na dvodnevni razstavi livarne »Zvo-noglas« veliko pozornost in to radi njihove velikosti in skrbne izdelave. — Na postaji Rečica ob Paki pa so sprejeli zvonove domačini v najobilnejšem številu. Med zvonjenjem zvonov, petjem, godbo ter pokanjem topičev so se pomikali zvonovi svojemu cilju naproti. Že od daleč je pel edini preostali zvon ter tako pozdravljaj svoje tovariše. V noči na nedeljo pa so prvič pozdravljali novi zvonovi s svojimi mogočno donečimi glasovi prevz. nadpastirja g. dr. Karlina, ki je prišel počastit Rečičane prvokrat kot škof lavantinski. Radovolje je prevzvišeni nad lepoto savinjskih krajev. — Dolgi obred posvečenja zvonov je izvršil s spretnostjo, dasi je dolg in naporen. Po končanem obredu je daroval sv. daritev na prostem za glavnim ortaljem. Sv. maši je sledila pridiga. Prevzvišeni je razlagal svojemu ljudstvu pomen obreda posv. zvonov in hkrati opomine njihove: »Moli in delaj« in zopet obratno. Nato je v slovesnih besedah izročil zvonove cerkvi v čast ter faranom v zveličanje. — Pobudo in zmago k takim zvonom pa je dal g. župnik Alfonz Požar. Vsem, ki so toliko žrtvovali — Bog plačnik!

Gasilno društvo Paška vas. Kralj Aleksander je gasilnemu društvu v Paški vasi poklonil dar 1000 dinarjev za novo društveno zastavo, katera je bila dne 21. septembra slovesno blagoslovljena. Visokemu dobrotniku se izreka najlepša zahvala za velikodušen dar.

Pri volitvah v občinski zastop v Žetalah dne 21. sept. je bilo oddanih vseh glasov 68. SLS je dobila 23, SLZ 14, napredna stranka 11, SKZ 10, kmečko-delavska stranka 10. Za župana je bil izvoljen dne 30. sept. bivši župan g. Pulko Anton.

Pretepači pri št. Vidu pri Grobelnem. Od št. Vida smo prejeli: Pri nas ne poznamo političnih ribarjev, ker se drži pretežna večina Šentvidčanov SLS. Imamo hvala Bogu tudi vzgledno nesebičnega župana in tudi učiteljstvo je hvalevrednega obnašanja in delovanja. Naj-

več preglavic povzročajo miroljubnim šentvidčanom nekateri pretepaški fantalini. Ne mine skoro teden, da bi pri nas katerega ne premikastili. Dne 22. septembra so neznan fantalini napadli invalida Janeza Anderluha. S kamenjem so ga obdelali, z noži raniili in mu še oropali 800 K in revolver. Dva dni za tem žalostnim slučajem dne 24. septembra pa je prišla kar cela banda pretepačev — 13 po številu — v Bodo vas. Ti kolovrateži so bili oboroženi s koli ter bikovkami in so brez vsakega povoda in vzroka pretepli štiri nedorastle fante, ki so mirno kožuhali koruzo. Ti pretepači pa so že starejši, ki so doslužili vojake in je res sramota za nje, da s pobalinsko surovostjo napadajo invalida in nedoraslo mladino in to brez povoda. V to podivjanost nekaterih šentvidskih pretepačev morajo poseči vmes starši, katerih dolžnost je, da ne pustijo svojih sinov pohajkovati po gostilnah in na večer se pa s plankami klatiti okrog po fari. Pretepanje v naši fari se mora omejiti, če ne, se bomo obrnili do oblasti, da napravijo red ter mir po reku: klin s klinom!

Iz Št. Petra pod Sv. gorami. »Jutro« je zatrobilo pod peresom znanega dr. Kuneja, laibgardista politično propalega Žerjava-orjunca veličasno zmago, oziroma napredek JDSarjev v Št. Petru pod Sv. gorami. Da pa svet izve resnico, naj služi nadaljne pojasnilo: Pri zadnjih občinskih volitvah v imenovanem kraju sploh ni bilo klerikalne liste, torej ni mogla SLS po mnenju demokratov nazadovati, temveč resnica je, da si je priborila 9, piši: devet častnih mest v občinskem odboru. G. doktor, Vaše prorokovanja, da bodo JDSarji zmagali, da je SLS stranka v Št. Petru skrahirana, je splavalo po vodi. Gotovo Vam mrači in dela nagubančeno čelo znani stih: Moj up je šel po vodi, le plavajmo za njim. Pijani zmage ste označili demokrati evangelijum, a prehitro. Vedite, g. doktor, da SLS v Št. Petru živi in čuva koristi ljudstva. Ni ji bilo treba številnih litrov alkoholnih pijač, da bi omamila svoje volilce in na ta način še pritegnila one neznajneže, koji prodajo za en glaž vina ali pa za frakelj žganja svoje prepričanje, kakor se je to zgodilo pri demokratskem birtu, znanem Kranerju. Pod firmo Neodvisna gospodarska stranka ste šli v boj, ker ste hoteli ljudstvo speljati na led. Pa vedite, da je vsem šentpetranom znano, kakšno karijero so že napravili Vaši pajdaši na listi. Omenimo jih samo nekaj. G. doktor, poznate Vi nekega Debeljaka, koji je že prevandral vose stranke sveta? Poznate nadalje »gospoda« Tinčeka Ulčnika, po domače apnar, koji je bil še pred kratkem najhujši SKSar. Poznate nadalje dva ljubljena brata »Žaneta in Pepeta«? Prvi od obeh sedaj poštar n. r. Nosilca liste gotovo poznate, a pomembno se ga zdi obelodaniti, to je že imenovani birt. In ta birt je še v zadnji sapi polomije pri škrinjici izrazil veselje, ko je zagledal nekega volilca, češ, sedaj je pa prišel eden, ki bo v mojo škrinjico zapodil, ta je gvišno naš. A odgovor je lakoničen »Bog zna!« In res, demokrati agitator so samevali naprej, ker on si je izbral tisto škrinjico, ki je njemu ugajala. A g. birt so pobesili glavo od prehitrega veselja. Nadalje poznate, g. doktor, tudi človeka, ki je Vašo politiko zanikal, in ste ga ujugali samo s frazo, češ, da je Vaša stranka Neodvisna gospodarska stranka. In Vi si še drznete trobentati v svet napredek naprednih elementov? Ali Vas res ni nič več sram? Ali ste že res padli vsled Vaše demokratsko-orjunske zagrizenosti na najnižjo stopnjo morale? Pred volitvami Vam je bil dober vsak hlapec, kojega ste pozdravljali s »Servus«, vsakemu ste stiskali roko prijateljstva, a po volitvah jih niti ne poznate več. Ali je to močtatost? Nismo mislili, da je akademično nabražen človek, za kakršnega smo Vas smatrali, kaj takega v stanu. No, daleč smo prišli. A to še ni vse. Gospod doktor se bratijo celo z ljudmi, ki so podpisali dve listi. Ali ni to največja moralna propalost obupa? In Vi se celo bahate, kakšno trdnjavo da imate! Šviga-švaga-ljudje so, neznajnejši skoz in skoz. Bog Vam jih žegnaj, g. doktor. G. dohtar, ali Vam je znano, kaj so rekli birt Kraner že pred volitvami? Ako ne, evo Vam. Rekli so: »Ja, če bi ne imeli dohtarja in Tinčeka, bi že šlo. Pa teh dveh ljudje ne marajo.« Da pa ne bode jeze med »ljubljenici« še eno. G. dohtar, ki se ponašate z dobrim spominom, je-li se spominjate, kaj ste govorili Vi po volitvah? Rekli ste, ako bi ne imeli na listi Tinčeka, a pardon, gospoda Tinčeka Ulčnika, bi zmagali. Ako ste že pozabili, gotovo najdete kje v Vaših knjigah kaj zabeleženega. Ako ne, se boste pa spomnili tistega, kojemu ste to Vašo zahrbtnost izrazili. Ako pa želite, na razpolago dokaz. Po polomiji demokratske politike je treba bilo misliti na dejstvo, kdo bo bodoči šentpeterski župan. In glejte, zbrali so se žerjavsko-orjunsko navdahnjeni JDSarji in takozvani neopredeljeni republikanci »Cehovec« pod vodstvom g. lončarja Gajerja v zgornjih prostorih demokratsko-centralistične gostione birta Kranerja in se začeli posvetovati, kako rešiti nevarno krizo, koja preti občini Št. Peter pod Sv. gorami od strani klerikalnega zmaja. Po večurnem delovanju zlivanja sladkega vinca v želodce so se zedinili, da naj zasede šentpeterski županski stolček zopet preljubljeni in neznačajni »Geier.« A v kljub najstrožji tajnosti je Št. Peter zastrel. Zakaj? Saj se je že vendar trobilo v svet z vso odločnostjo, da bode novi župan vrli centralistično-demokratsko navdahnjeni žandar v pokoju, zvest pristaš dohtarjeve demagogije, nam znani birt Kraner. In na konto zmage so na predvečer popivali v gostilni imenovanega in mu napivali kot že izvoljenemu županu. G. dohtar, ali niste prej prodajali medvedovo kožo, dokler je še medved v brlogu tičal? Vas je le izpeljala Vaša bujno centralistična fantazija na led. G. dohtar, svetujemo Vam pa, da opustite z Vašimi bolanimi možgani politiko, ker imate smolo vseposod. Kdor za smolo prime, se osmoli . . .

Shod v Kapelah pri Breživah. Dne 28. septembra je imel g. poslanec Franjo Žebot shod v Kapelah. V svojem nad eno uro trajajočem govoru je razvil velikansko borbo SLS proti Pašič-Pribečičevemu režimu in podal

izčrpn program sedanje vlade. Shod je bil zelo dobro obiskan. Poslušalci so z zanimanjem sledili govorniku in navdušeno pritrjevali njegovim izvajanjem. Tudi nasprotniki so prišli ter morali priznati, kako koristno dela SLS za državo. Samo Sevnikov Ivan se je nesmrtno osmešil s svojimi nerodnimi vprašanji, kakoršna bi si ne upal staviti niti nepismen drvar. H koncu je še govoril g. poslanec tudi o krajevnih občinskih volitvah. Poslanec sta se zahvalila za jasno poročilo kakor tudi za točni odgovor na razna vprašanja Kovačič in predsednik krajevne KZ g. Krošelj. Jugoslovanskemu klubu se je izrekla zaupnica.

Poziv iz Brežic ob Savi. Na nesramno podel dopis v »Kmetijskem listu« št. 41 z dne 24. septembra, na katerega me je opozoril dober prijatelj — jaz takih listov sploh ne vzamem v roke — odgovorjam sledeče: Ponosen sem in v izvanredno čast si štejem, da me napada tak list; sramoval bi se, ko bi me hvalil. Ker pa ima dopisnik še »gradiiva dovolj«, ga prosim, naj ga le pridno objavlja, toda — če ima količkaj korajže v sebi — s svojim podpisom, da mu dam priložnost, da bo grde laži, obrekovanja in sumničenja dokazal pred sodiščem. V zahvalo za »imeniten napad« pa darujem 100 dinarjev za volilni sklad SLS. Na svidenje, g. dopisnik! — Brežice ob Savi, dne 5. oktobra 1924. Karol Arlič, mestni kaplan.

Zdravnik dr. Vilko Marin zopet ordinira dnevno od pol 10.—12. ure in od 2.—4. ure v Razlagovi ulici št. 15. Telefon 205.

Specijalist za ženske bolezni in porodništvo dr. Benjamin Ipavic, Maribor, Gosposka ulica 46, ne ordinira do dne 3. novembra.

Ledvične kamne odpravite najlažje z uživanjem Radenske vode!

Gospodarske vesti.

Vse kmetijske podružnice imajo občne zборе v nedeljo, dne 19. oktobra. Tudi ako so kmetijske podružnice že določile za občni zbor kak drug dan (n. pr. 26. oktobra ali 2. novembra) morajo imeti občni zbor dne 19. oktobra; Poglejte si zadnjega »Kmetovalca« št. 18 z dne 30. sept., kjer je objavljeno vabilo na občne zборе vseh podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo! Držite se tega!

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš naznanja svojim udom naslednji razglas velikega župana: Oddaja vinskih trt in sadnih drevesc iz državnih trtnic in drevesc mariborske oblasti. Prihodnjo spomlad se bodo oddajale iz državnih trtnic in drevesc v mariborski oblasti trtne in drevesne sadike najbolj upeljanih vrst, kakor: laške graševine, muškatega silvanca, belega burgundca, rumenega šipona, zelenega silvanca, žlahtnine i. dr., cepljenih na ripario pontalis, rupestris št. 9, solonis 1616; nadalje od jablan: štajerskega mošancija, renškega bobovca, baumanovke, kanadke i. dr. po sledečih znanih cenah: cepljenke Ia po 1500 din. 1000 komadov, korenjaki Ia po 250 din., IIa po 75 din. 1000 komadov, ključi Ia po 200 din., IIa po 35 din. 1000 komadov, drevesa (visokodebelna) Ia po 15 din., IIa po 10 din. 1 komad. Te cene veljajo le za manj imovite posestnike, ki doprinesejo od pristojne občine tozadevno potrdilo. Imovitejšim posestnikom se računijo trte in drevesa za 50 odstotkov dražje. Nadalje veljajo te cene le na oddajnem mestu, v dotični trtnici ali drevescnici. Za omot in dovoz na železnico se zaračunajo lastni stroški. Pri dodelitvi se bodo v prvi vrsti upoštevali vinogradniki in sadjarji mariborske oblasti, potem šele ostali. Naročila na to blago morajo biti kolkovana (5 din. za vlogo) in se imajo vložiti najkasneje do 15. novembra t. l. ali pri pristojnem srezkem ekonomu ali pa pri dotični državni trtnici, oziroma drevescnici, odnosno pri Vinarskem in sadjarskem nadzorništvu za mariborsko oblast v Mariboru. Po tem roku se razdele zaloge sorazmerno med vse opravilce in se jim dostavijo tozadevne nakaznice. Drevesa se lahko dobe tudi že to jesen, toda le, če se vložijo naročilo vsaj do 20. oktobra t. l. pri imenovanem nadzorništvu. V Mariboru, meseca oktobra 1924. Za velikega župana: oblastni referent za kmetijstvo inž. Josip Zidanšek s. r. — Da si vsak posamezni reflektant prihrani kolkovino, je podružnica pripravljena, prijave svojih članov sprejemati in skupno z enim kolkom predložiti velikemu županu. Načelnik.

POSPEŠEVANJE UČINKA STISKALNIC.

(Piše Franjo Rudl, Maribor.)

Učinek glede brzega stiskavanja sadne mezge je v prvi vrsti odvisen od prostega odtoka soka in od tenkosti razdrobljenja sadja. Dotični mlin, kateri jabolke in hruške najdrobnejše melje, je vedno boljši, nego oni, ki jabolka samo ne nekaj kosov združne.

Pri vsakem košu z večjim premerom se opazuje, če je tudi hidraulična preša, da na sredi koša zaostane sok in tudi pri večkratnem prekopavanju ostanejo srednje tropine vlažnejše. Kako je temu odpomoči?

Prvič, če se daje na dno, v sredino in na vrhu koša pletenina, oziroma se vlagajo rešetke iz lesenih latic. Če pa kmet teh pletenin ali rešetk v trenutku nima, po vrhu tega so precej drage, če dotične pri obrtniku naroči, si lahko pomaga po najenostavnejšem in naravnem potu s sadjem samim, in učinek je še boljši, kakor pa s pomočjo pletenin.

Delo se vrši na sledeči način: Na dno stiskalnega koša se posiple ena vrsta celih lesnik ali drobničke jabolka, če teh ni, tudi veljajo kostanji. S tem smo osnovali spodnjo drainažo, oziroma odtok soka. Potem postavimo sredi koša eden laket dolgi, precej debeli hloč, to je leseni vložek, s približnim premerom 9 cm. Sedaj pride nasip zdrobljene mezge ali drozge, katera se okoli tega pokončnega hloča z roko pritiskava. Je dopolnitev drozge do višine hloča izvršena, se ta hloček potegne ven in

v nastalo luknjo previdno spravimo spet drobne in cele jabolke. S tem smo osnovali pokončno notranjo drainažo, torej da tudi od sredine koša most lahko brez ovirov odteče. Če se koš še više napolni, spet postavimo na dotiko srednjih jabolk leseni hloč in nadaljujemo delo, kakor poprej. Končno je koš napolnjen, leseni hloč se potegne ven, nastalo luknjo izpolnimo z jabolkami in na vrh poravnane drozge nasipljemo spet eno vrsto celih drobnih jabolk, to učinkuje potem na drainažo vrh koša. Na to šele pride pokrov in delo stiskavanja. V trenutku bomo opazovali, da sadni sok kar hipoma odteče in stiskovanje brzo napreduje.

Pri prekopanju tropin se cele jabolke od dotičnih re-de ločijo, posebej v korbico poberejo in spet porabijo za drugo stiskavanje. Pri moderni, dobri preši dosežemo, da je treba samo enkrat prekopati in tropine so suhe. Torej si prihranimo polovico časa in most je mnogo boljši, ker ni imel časa, da bi prišel z zrakov toliko v dotiko, da bi zrjavel, kakor je n. pr. pri starih prešah navada, da stiskavanje traja celi dan ali pa celo noč.

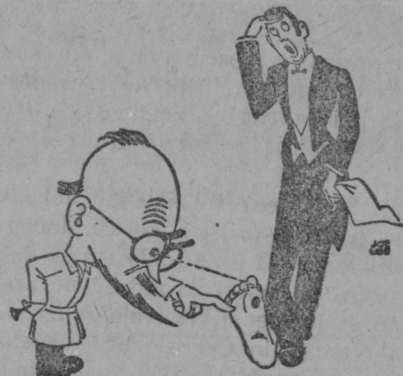
Porabo in vlaganje pletenin sem jaz docela izpustil, ker je snažnje mudljivo in pri večletni porabi strošnjeje ter splešnjeje in za higijenično snažno pridelovanje vina ali sadjevca ne odgovarjajo tako, kakor ravno opisani neravni sistem. Posebno velja to, kjer se jabolka pred porabo v kadi vode kakor repa operejo. Pri spravljanju sadnih sokov ne moremo nikoli zadosti snage zahtevati. Vsakdo, kateri snago pri trgatvi natančno glede posede in sadja, strojev in stiskalnic upošteva, bo vedno imel boljše vigo, kakor pa dotični nemarnjak, ki misli, da most potom kipenja itak izvrže vso nesnago. Fizične nesnage v resnici izvrže, ali kemične raztopine ostanejo v tekočini in v okusu.

Kar se tiče rentabilitete modernih sadnih mlinov in stiskalnic, je praksa dokazala, da namesto štirih polovnjakov sadjevca, jih dobimo pet, torej za 20% več in pri 20 polovnjakov sadjevca je mlin, in pri 40 polovnjakovih pa preša plačana samo od dotičnega mošta, kateri je vsled boljšega dela pridobiljen, ne vstevši časa, ki se ga tudi polovico prihrani.

100 litrov jabolčne drozge daje 60 litrov sadjevca, oziroma 100 kg sočnih jabolk 80 litrov soka brez vode.

Sromlje pri Brežicah. Vinska trgatev je večinoma že končana. Splošno se je pridelalo nekoliko manj, kakor polovico lanskega pridelka. Vinogradniki so pričakovali več mošta. Povprečno ima most 18 stopinj sladkorja, seveda tudi več, 20 in 22, z ozirom na vrsto grozdja in z ozirom na trgatev v toplih dneh, zlasti dne 3. in 4. oktobra. Za novi vinski most se že danes, to je dne 5. oktobra, ponuja 30 kron liter.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 3. oktobra se je pripeljalo 603 svinj in 3 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 87—

Ordinacijske ure Dra. Nekrvav-a.

(Spravitl!)

(Nadaljevanje sledi!)

2

Tako g. natakari! Včeraj ste mi servirali z velikimi očmi kurjo juho, danes pa mi donašate samo velike kurje oči brez juhe. No, dajte, da vidim! Kurje oči so za Vas natakarije neizogibno zlo, kot za Poincaréja ruhrsko področje. Glej, tu imate dve krasne prirodni sliki. Velik žulj na podplatu in kurje oko na palcu. Toda ne razburjajte se radi tega, dragi prijatelj! Take stvari se ne odstranijo z nožem. Za to ni treba ne pile, ne noža, kajti jaz, dr. Nekrvav, jaz odstranjujem najčvrstejše kurje oči in najbolj zastarele žulje in to po principu: »veliko ali malo kurje oko, ozdravi Kukirol samo!« Takoj hitite v najbližjo večjo lekarno, ali boljšo drogerijo, kupite si karton Kukirol-obliža in se ravnajte po navodilu za uporabo. Kmalu boste rešeni bolečin, v nasprotju z ostalimi preparati, ki iste le povečujejo. Kukirol Vam bo tako pomagal, da boste v teku dveh do treh dni, brez kurjih oči. Vam posebno, kakor tudi Vašim sodrugom, bi najtoleje priporočal pravilno postopanje pri umivanju nog s Kukirol preparatom. Mnogo hoje po trdih tleh v tesnih čevljih povzroča odtise, neznosne žulje, rane in druge nožne bolečine. Kopanje zadržj Vam noge suhe, krepi Vam mišice in žile, ter je zelo blagodejno posebno za one, ki mnogo hodijo in stoje. Nabavite si še danes brošuro: »Pravilna nega nog«. Pošiljatev sledi brezplačno in prosto poštine potom »trvdke

HUGO BULLY, BEOGRAD (JUGOSLAVIJA)
JAKŠIČEVA B. R. 11.

Pravi, po vsem svetu znani in v milijon slučajih preizkušeni Kukirol fabrikati se dobijo v vsaki lekarni in v vsaki boljši drogeriji za ceno 18 dinarjev za škatljo Kukirol-obliža in 12.50 D za paket Kukirol preparata za umivanje nog. V mnogih trgovinah se ponujajo po nižjih cenah ponaredbe naših pravih Kukirol fabrikatov. Iste odklanjajte v lastnem interesu in prosimo, da pazite na to, da Vam se ne vsilijo kot »tudi prav dobri« manjvredni izdelki. Boljšega kot Kukirol se ne dobi. Pristni samo z varstveno znamko: »Petelinova glava na nogi«.

Naš znanstveni oddelek, ki je pod vodstvom starega, izkušnega zdravnika, Vam ob vpošiljavi povratne poštnine brezplačno nudi vsa pojasnila in dobre svete na vsa vprašanja v zadevi negovanja in bolezni nog.

KUKIROL-FABRIK, GROS-SALZE BEI MAGDEBURG
(DEUTSCHLAND).

200 din., 7—9 tednov 125—300 din., 3—4 mesece 325—500 din., 5—7 mesecev 700—750 din., 8—10 mesecev 825—950 din., 1 leto 1250—1625 din., 1 kg žive teže 16.25—18.75 din., 1 kg mrtve teže 23.75—27.50 din., 1 kosa 125—200 din.

Poročilo iz dunajskega govejega sejma, ki je bil dne 6. i. m. Na sejmu so prignali 3458 glav. Od ravnokar omenjenega prigona odpade na Jugoslavijo 569 glav. Napram prošemu tednu so cene oslabele za povprečno 1000 avstrijskih kron, le cene bikom so poskočile za 1000 avstrijskih kron pri kilogramu. Cene za 1 kg žive teže v avstrijskih kronah so bile sledeče. Cene so vzete v tisočih avstrijskih kron: voli I. 17.5—20.5, (izjemoma 22—25), II. 15—17, III. 12.5—14.5, biki 14—18 (19), krave 13.5—17 (20), slabša živina 8—13.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg govejega mesa I 25—27 din., II 22—24 din., III 20—21.50 din. Teletina I je po 27.50—30 din., II 22—25 din. Svinjina je po 25—40 din. Konjsko meso I 12—15 din., II 8—12 din. Kože: 1 komad konjske kože 175—200 din., 1 kg govejke kože 15—17.50 din., telečje kože 25—27.50 din., svinjske kože 10 din., 1 kg gornjega usnja 100—150 din., podplatov 80—120 din. Perutnina: 1 majhen piščanec 17.50—20 din., 1 večji piščanec 20—45 din., kokoš 50—65 din., raca 30—35 din., goska 60—80 din., puran 75 din., majhen domači zajec 10 din., večji 50 din. Žito: 1 kg pšenice 4 din., rži 4 din., ječmena 3.75 din., ovs 3 din., koruze 3.75 din., prosa 4 din., fižola 5—7 din., leče 10 din. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 6.75—7 din., št. 2 6.50 din., št. 5 6 din., št. 6 5.50 din., št. 7 4.50 din., prosene kaše 7 din., ješprenja 6.50 din., otrobov 2.50 din., koruzne moke 4 din., koruznega zdroba 5 din., pšeničnega zdroba 7.50 din., ajdove moke št. 1 8 din., št. 2 7 din. Krma: 1 q sladkega sena 60—75 din., otave 50 din., ovsene slame 45—50 din. Kurivo: 1 m³ trdih drv 175—200 din., mehkih 150—175 din., 1 q premoga trboveljskega 42—45 din., velenjskega 27—30 din.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naša sadjarska in vrtnarska podružnica priredi v nedeljo, dne 12. oktobra v Društvenem domu sadno razstavo, za katero vlada med našimi sadjarji veliko zanimanje. Otvori se po rani službi božji. Udeležiti se je profesor Priol iz Maribora, ki nam bo pojasnjeval sorte in govoril o velikem pomenu sadjarstva. Po večernicah se vrši v Društvenem domu posebna slavnost, posvečena Dominiku Čolniku, slavnemu domoljubu Slov. goric in izbornemu sadjarju, ki je pred 30 leti tukaj umrl in si pridobil s svojim delovanjem na narodnem in gospodarskem polju velike in trajne zasluge. Domačini in sosede, udeležite se v velikem številu te slavnosti in obnem sadne razstave!

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru vabi na predavanje o sadjereji, ki se vrši v nedeljo, dne 12. t. m., v meščanski šoli ob pol 8. uri zjutraj. Govori drž. ekonom g. Matjašič. Pridite vsi člani in prijatelji sadjarstva.

Kmetje pozor! Iz inozemstva je vprašanje za moštne jabolke za več vagonov. Kdor hoče prodati, naj se javi pri Gospodarski zadrugi v Vetrinjski ulici v Mariboru, ali naj piše načelniku Francu Rudl, Pesnica. — Glej inserat.

Žitni trg. Žitne cene so ta teden nekoliko nazadovale in sicer prav posebno pri stari koruzi, dočim so cene novi koruzi poskočile za 20 para. Zelo stalne so cene umetno posušeni koruzi, po kateri se največ povprašuje za izvoz. Minuli teden se je precej kupovala za izvoz pšenica in to posebno za Avstrijo in Čehoslovaško. Pšenica je bila na postajah v Sremu po 340—360 din. Moka nularica je po 560 din. Stara koruza je bila začetkom minulega tedna po 310 din., koncem po 300 din. Nova koruza v storžih je poskočila od 90 na 115 din., umetno posušena je bila po 240 din. Oves je vedno stalen glede cene in je po 285 din. Beli fižol se posebno prodaja na sremskih železniških postajah in je po 450 din.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 70—71 din., francoski frank stane 3.80 din., italijanska lira 3.15 din., čehoslovaška krona 2.15 din., švicarski frank 13.80 din., 100 avstrijskih kron 10 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.50 centimov.

Kdor bo zidal, pozor! Kdor hoče vidati poslopje, katerokoli ter si pri zidanju želi prihraniti 25 odstot. na opeki, pesku, apnu in delu, naj se posluži novega načina zidanja z navadno zidno opeko, katera stanovanja so zdrava, suha, trpežna, po leti hladna, po zimi topla, naj piše po občirna, brezplačna pojasnila na naslov: Dragotin Korosec, stavbeno podjetje, Rečica ob Paki. (Za stroške priložiti 2 D.)

Dopisi.

Sv. Ana v Slov. gor. Ob priliki blagosloavljanja novega letišča dne 28. septembra, ki sta ga postavila Konrad in Genofefa Neudauer v Gornji Ročici, so se veselili gostje spomnili tudi dobrih namenov. Zbrali so za Dijaško večerjo in za domače Izobraževalno društvo skupaj 200 dinarjev. Zavednim gostom prisrčen Bog platil!

Sela pri Dobovi. Pod ravnokar omenjenim zaglavjem je prinesla dr. Žerjavova »Domovina«, da sem hotel podpisani pri zadnjih volitvah postati župan in bi mi kot takemu ne bilo treba več hoditi v smrdljivo jajčno službo. Nadalje objavlja »Domovina«, da sem zidal hišo in več drugih tem podobnih čvek. Podpisani sem dopisniku »Domovine« na poti, ker sem ustanovitelj in organizator SLS v občini, pred katero imajo strah samostojneži in orjunaši. Da se meni ni treba potegovati za mesto župana, to ve vsakdo v občini. Ne hodim v smrdljivo jajčno kupčijo, pa če bi hodil, bi me ne bilo sram, kakor je n. pr. sram »Domovininega« dopisnika pred delavcem in priprostim kmetom. Dopisnik je postal pod PP-Žerjavovim

režimom bahačast, mu je neslo — tudi brez dela. Naj le pove, kako je zaslužil on — dopisnik! Ako si zidam hišo, bo ta plod mojih delavnih rok. Orjunske samostojneže jezi predvsem le to, ker je pri nas organizirana SLS, ki bo skrbno pazila, da samostojneži ne bodo delali in gospodarili po svoji volji. Toliko za danes, prihodnjič več. — F. Molan.

MALA OZNANILA.

Pešeno dekle za vse se sprejme v gostilni Postl, kolodvorska restavracija, Bistrica pri Rušah.

Dekle, ki zna tudi kuhati, se sprejme na deželo. Naslov v upravnistvu. 1290 2

Pridno pošteno dekle do 30 let staro, ki zna nekaj kuhati, se sprejme za mestno gospodinjo službo pri 2 osebah v dobro stalno službo. Plača po dogovoru. Ponudbe na gospo Ivano Kolarič, soprogo živino zdravnika, Koprivnica, Hrvaško. 1297

Mlad oženjen mlinar se sprejme v službo in na stanovanje v mlinu g. Laci-ja v Pekrah pri Mariboru. Ponudbe na: Pekrski mlin, Pekre pri Mariboru, 1294

Iščem majerja s 4 del. močmi. Naslov v upravnistvu. 1306 2

Iščem hlapca k 3 konjem, ki je bil že pri vojaki, prednost imajo tisti, ki so pri konjenikih služili ter znajo vsako delo na kmetiji s konji dobro opravljati in so iz poštene krščanske hiše proti dobri mesečni ali letni plači. Nastop službe lahko takoj. Hrana skupna z družino. Oglašiti se je osebo pri gospodarju Mihael Brenčič, veleposestnik v Spuhlji pri Ptuj. 1304

Redovito posestvo poleg farne cerkve blizu Maribora, na katerem lahko živi večja družina in redi 5 glav živine, se za 160.000 Din. proda. — Poasnila daje Grlica, Maribor, Grajski trg 2. 1302

Divno posestvo, 36 oralov, aron dirano, 1 in pol ure od Maribora v Sl. gor. na glavni cesti, obstoječe iz gospodarskega poslojja, hiše za oskrbnika in vinarja, hlevov ter fundus instrukturus se proda prostoročno. Pismene ponudbe na upravnistvo pod »Rentabilno«. 1296

Trgovina ali samo inventar se proda. — Vpraša se v trgovini Smetanova ulica 54, Maribor.

Malo posestvo z novim poslopjem, 3 orale zemlje, poldrugo uro od Maribora, se proda. — Vpraša se Koroščeva ulica št. 6, vrata 8. 1313

Lepo posestvo, 13 oralov, se proda. Anton Kukovec, Marija Snežna. 1314

Enodružinska hiša z njivo ali večjim vrtom, četrt ure od Celja se kupi. Ponudbe na posredovalnico Lovro Čremožnik, Celje Prešernova ul. 19. Ta posredovalnica ima v prodaji večja in manjša posestva ter industrijske objekte. Sprejme tudi agilne, zanesljive in zaupanja vredne zastopnike. 1305

Min in žaga v lepi vasi brez konkurence, velik promet z lesom in žitom, elektr. razsvetljava, se zaradi bolezni ugodno proda. Ponudbe na Dežman, Aškerčeva ul. 5, Maribor. 1311

Anff v Gradcu prosi, da se izgubljeni legitimacija odda na postaji št. II v Sl. gor. 1284

Kupi se šivalni stroj (tudi poškodovan). Ponudbe z navedbo zadnje cene in natančen opis se prosi na Elza Kračun, Poljčane. 1298

Murodolska dojna krava, noseča, se proda. Vpraša se Svečarna Gert, Maribor. 1291

500 podrajnic: 400 pšeničnih in 100 rženih za streho proda Anton Jakopec, Sp. Lenarska, p. Sv. Trojica v Sl. g. 1293

Dve dobroohranjeni postelji z vložki, 2 nočni omari se poceni proda. Slomškov trg 13, I. nadstropje, levo. 1285

450 hl različnih sodov od 350 do 1200 litrov, čisto nove, proda po zelo nizki ceni Franc Zorec, sodar, Breg pri Ptuj.

Kuhinska postelja, umivalnik, miza, nočna omarica, steklenice, obleka, obuvala, srebrne ure se proda. Slomškov trg 13, I. nadstropje. 1282

Dobroohranjeno železno peč proda poceni Jože Šerc, Bistrica pri Rušah št. 28. 1287

Stare tračnice (šine) različne dolgoti, 1 kg samo 2.50 D. — Maribor, Vrazova ulica št. 9, III nadstr., vrata 8. 1295 3

Velika vinska stiskalnica se po jako ugodni ceni takoj proda. Vpraša se v mesnici Ruška cesta 8, Maribor. 1289 2

Čebulo Ia. kilogram po 7.—K, Krompir Ia. kilogram po 5.—K razpošilja vsako množino franco Ptuj: E. Resman, trgovec, Stajnci, p. Ptuj. 1237

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji »Vrta, Džamonija in drugovi, družba z o. z., Maribor. Največji izbor plemenitih sadnih dreves (cepo v) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriškanskih podlogah, skor tudi cepe in podloge istih. Seme zelenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razno ukrasno grmovje ter drevice imamo celo leto! Zahtevajte cenike! 1263 10

Zobje umetni v kaučuku ali pa v zlatu, zlate kapice in mostki ceno, takojšnja zjamčeno solidna izvršitev, strojčki za napravlanje nepravilno rastočih zob. Ustnueno vprašati pri gospej N. Mogilnicki, ženi zdravnika od sedaj v lastni novi hiši: drevo-red zraven gostilne Fran Kincl v Št. Jurju ob j. ž. Istotam se izvršuje ruvanje zob brez bolečin, vsakovrstne plombe od najcenejših priprostih do najfinejših. 1307

Moštna jabolka za sadjevec kupi za Gospodarsko zadrugo v Mariboru načelnik Franjo Rudl, Pesnica. 1315

Najlepše slike za nagrobne kamne natančno posneto na porcelan, izdeluje najtrpežnejše znani umetni zavod Ant. Hofmann, Karlovi Vari. Naročila za Jugoslavijo sprejema in preskrbuje Informacijski biro »Marstank, Maribor, Rotovski trg I. Ceniški na razpolago. 1013

Naznanilo. Naznanjam, da izdelujem nagrobne vence iz voščenih cvetlic po najnižjih cenah in sicer od 200 K naprej. R. Jonas, Kopaljska ul. 34. 1301

Preklic. Podpisani Luka Penšek v Šoštanju preklicem in obžalujem vse govorce o g. Josipu Čater, trgovcu v Celju, češ, da je vzel neki les v Šmartnem, kot neresnične in neotemeljene ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Luka Penšek. 1240

Izjava. Podpisana obžalujem, da sem v svoji razburjenosti g. Ivana Herman v gostilni V. Kucec v Žalcu razžalila ter tem potom vse žalitve preklicem, Mari Šarner. 1262

Preklic. Jožefa Žgank iz St. Pavla, Marija Ribič iz Ladvove vasi, Sitar Amalija iz St. Pavla, Marija Goltnik iz St. Lovrenca in Skobe Helena iz St. Pavla obžalujejo, ker so gđ. Karolino Krašovec v St. Pavlu po nedolžnem obrekovanju glede njene deklishe časti, izjavljajo, da so bile vse tozadevne govorce izmišljene ter se zahvaljujejo imenovani, da je odstopila od sodnega postopanja. 1309

Inserirajte!

Nagrobne križe in svetiljke

kakor vsake vrste železnina se dobi najceneje pri

Ivan Koražija

železnina

Aleks. cesta 42

Maribor Meljska cesta 1

Vabilo

na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sr. Junju ob južni žel., ki se bode vršil dne 19. oktobra 1924, ob 8. uri zjutraj v uradni sobi s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev letnega računa za leto 1923.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor v zgoraj omenjenem času ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bode veljavno sklepal brez ozira na število navzočih članov.

1299 Načelstvo.

Vabilo

na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Pilštanju, r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo, dne 12. oktobra 1924, po rani sv. maši v uradnih prostorih na Pilštanju.

Spored:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev letnega računa za leto 1923.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

1312 Odbor.

Izjava.

Podpisani Franc Dolensak obžalujem žaljivke, katere sem izustil proti Mariji Vrbnjak, posestniški hčeri v Polancih, glede Franca Vrbnjak, trgovca v Polancih, in njegove družine, iste prekličem kot neresnične ter se zahvaljujem, da je g. Franc Vrbnjak odstopil od kazenskega zasledovanja. 1300

Franc Dolensak, trgovec v Polancih št. 35.

MLINI

najpopolnejši na kamenje in presjalniki za mletje od priproste do najfineše moke, na ročni ali drugi pogon na silo, gepelj, vodo, motor i. dr. — Več pri Slavko Kvarčiču, Celje, Za kresijo št. 16. 1326 4—1

Gotovo še ne veste,

da kupite vsakovrstno usnje izvrstne kakovosti in najboljše podplate, lastne izdelave (specialiteti) po najnižjih dnevnih cenah edinole v trgovini

JOSIP PIRICH, MARIBOR, Aleksandrova cesta 21.

Istotam se kupujejo sirove kože vseh vrst po najboljših dnevnih cenah in se sprejemajo vsakovrstne kože proti malenkostnemu plačilu v ustrojenje. Sprejemajo se sirove goveje, konjske, telečje, svinjske, pasje, ovčje in kozje kože tudi v izdelavo na boks-usnje. Cenjeno občinstvo se opozarja, da izdeluje zgoraj navedena trdka vse kože v lastni tovarni, ki je opremljena z najmodernejšimi stroji, po nižjih cenah kakor drugod. Povdarjamo, da se izdelujejo svinjske kože edinole pri zgoraj imenovani trdki na boks-usnje, kar drugje dosedaj še 10—1 ne delajo. 1000

Kdor v Slov. Gospodarju oglašuje, uspeha gotovo se raduje!

Občinski tajnik in organist išče službo za takoj ali kasneje. Naslov v upravnistvu. 1283 2

Za svojega se da 8 letni fant. Vosek 26, p. Sv. Marjeta ob Peanici. 1288

Hlapca za krave in dekló za kuhinjo sprejme Franc Rudl, Peanica, poleg kolodvora. 1281

Sodarskega vajenca in pomočnika sprejme takoj Janko Lešnik, sodarski mojster, Sv. Martin pri Vurbergu. 1272

Iščem poštenega hlapca srednje starosti h pač konjem. — Ivan Bezjak, oljarna, Fram. 1279 3

Majer, zastopen pri govedih, se sprejme na večjo kmetijo. Več se izve iz usluge pri F. Čeh, gostilničar v Gočovi pri Sv. Trojici v Sl. gor. 1275 2

Oženjen viničar z dvema delavskima močima išče viničarjé ali službo majera pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravn. 1243

Kmetška deklica, ki bi se rada pričela meščanske kuhinje, se išče k večji obitelji v Mariboru. Ponudbe na Zinauer, Maribor, Aleksandrova c. 45. 1254 2

V službo se sprejme takoj ali najpozneje do 15. oktobra po eden oženjen konjar in volar. Prednost imajo tisti, ki imajo poleg svoje soproge še več delavskih moči. Zahteva se poštenost, treznost ter marljivost. — Poleg prostega stanovanja, kurjave, razsvetljave in nekaj deputatne zemlje je mesečna plača po dogovoru. Drugi družinski člani-delavci imajo svakdanjo stalno običajno dajno. — Pisemne ponudbe na upravo graščine Blagovna, p. Sv. Jurij ob j. ž. 1247 2

Pekovski vajenec se sprejme v pekarni Šket, Maribor, Smetanova ulica 51. 1227 3

Lepo majhno posestvo v bližini Maribora se poceni proda ali zamenja za les. Pojasnila daje Franc Vizovišek, Nova vas pri Mariboru, Vreclotova ulica 1. 1236 4

Zaradi smrti žene prodam svoje posestvo, 27 oralov v ravnini, obstoječe iz po eno tretjino gozda, njiv in travnikov, poceni. Naslov v upravnistvu. 1259 2

Srednje posestvo z hišo in z vsem kar stoji in leži, 5 minut od cerkve, proda po nizki ceni lastnik Martin Znidarič, Ptujška gora. 1254

Proda se radi preselitve posestvo na Polzeli tik kolodvora. Hiša s 4 sobami in kuhinjo, hlev, obokani kozolec in gospodarsko poslopje, 3 vrtovi, 4 orale njiv in travnikov. — Vinko Kodrin, Polzela pri Celju. 1269

Proda se lepo posestvo; travniki, njive, sadonosnik, velik gozd, v skupni izmeri 26 oralov. V hiši je žaga in mlin ob stalni vodi in dobri cesti. Vpraša se: Mihael Golavšek, Šmarjeta, p. Rimske toplice. 1260 2

Posestvo, nad 4 orale, z gospodarskim poslopjem, tik romarske cerkve pri Sv. Treh Kraljih v župniji Sv. Benedikta v Sl. gor., obstoječe iz lepega sadonosnika, njiv in travnikov, se po ugodni ceni proda. Pojasnila daje Fric Krnek in Jože Senekovič pri Sv. Benediktu v Sl. g. 1248 2

Prodám rodovitno posestvo, 14 oralov, v ravnini ob veliki cesti, zidani hrami, sadonosnik, njive, travniki in gozd. Redi se lahko 12 glav živine. Cena 175.000 D. Janez Fras, Sp. Porčič 10, Sv. Trojica v Sl. gor. 1256

Mlin na tri tečaje, ob močni vodi in prometnem kraju, ob cesti, 10 minut od žel. postaje, se proda pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Cena 120.000 D. Lovro Cremonžnik, Prešeroova ulica 19, Celje. 1246 2

Proda se takoj dinamó z enakomernim tokom, napetost 115 Volt., 17,5 Amp., 2100 obratov. Lesna in kovin. zadruga v Strnišču pri Ptuj. 1278 3

Razno zimsko blago za moške in ženske obleke ima na prodaj po znižanih cenah manufakturna trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. 1266 6

Divjačino, zajce, fazane, jerebice, srne, perutnino, kupuje vsakčas po najboljših dnevni cenah Viljem Abt, Maribor. 1270

Večjo množino sadnega drevja, jabolčne in hruskove divjake ima na prodaj L. Glinšek, Sv. Ilj, p. Velenje. 1191 4

Če greste v Maribor, oglasite se v Narodnem domu pri novem gostilničarju Osetu. 1188 4

Brusimo britve, škarje, nože itd. Električna brusarna (v brivnici Kostomaj) Celje, Prešeroova ulica 19. 1116

Odeje, koce, posteljno perilo, posteljno perje, barhenti, platno, hlače, preproge prodaja po zelo znižanih cenah manufakturna trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. 1267 6

Suhe gobe, brinjevo olje in fižol kupuje po najvišjih dnevni cenah ter prosi za povzrojene ponudbe tvrdka Fr. Širc, Kranj 870 26-1

Sadno drevje in traja nudijo I. slovenske drevesnice in trsnice Dolinšek, St. Pavel, Sav. dolina. Jamstvo za rast! Zahtevajte ponudbe! 1160 6

Znižane cene! Zimsko perilo za moške in ženske, nogavice in vse druge potrebščine ima na prodaj manufakturna trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. Znižane cene! 1268 6

Gobe in fižol
kupuje

Sever & Komp.,
Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Izšla je

Blaznikova

VELIKA PRATIKA

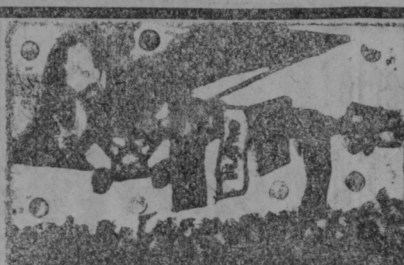
za navadno leto 1925,
ki ima 365 dni.

VELIKA PRATIKA je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštovan že od naših pradedov.

Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blaznika nasl.
tiskarna in litografski zavod
Ljubljana, Breg št. 12.

Sukno

kamgarn in ševjot za moške in ženske obleke, belo, pisano in rujavo platno, ce-fir, hlače, tiskano in razno manufakturno kupite najceneje in v velikanski zbirki v novourejeni in prezidani veletgovini R. STERMECKI, Celje, št. 333. — Ilustrovani cenik za čevlje, klobuke, obleke, perilo, odeje, lasostrižnike, britve in tisoče drugih predmetov se pošlje vsakemu zastoj! Vzorce proti odškodnini! — Trgovci engros cene!

Naznanilo.

Uljudno sporočamo p. n. kmetovalcem, da otvorimo s 1. oktobrom t. l. podružnico v Ptuj, Ljutomerska cesta št. 18. Ta podružnica kupuje vsake množine mleka po najvišjih dnevni cenah ter prosimo, da se obrnete na njo. Na zalogi imamo vsakovrste sir ter čajno maslo in prosimo naročil. 1214 3-1

ZDRUŽENE MLEKARNE D. D.
V LJUBLJANI.

Zastonj

Vam blaga za obleko in perilo nikdo ne

da

toda po izredno nizki, zopet znižani ceni se dobi v novourejeni trgovini

F. Senčar,

Mala Nedelja in Ljutomer.

Velika zaloga vsakovrstnega sukna za moške in ženske obleke, hlače, barhentov, pravega barbarskega druka, svilenih robcev, za delavce močne gotove hlače, srajce, čepice, vsakovrstni čevlji, dežniki in vsó drugo manufakturno in špecerijsko blago po najnižjih cenah. Prepričajte se, da kupite tu znatno ceneje kot kjerkoli drugje. Krojači poseben popust. — Istanto se kupujejo jajca, maslo in suhe gobe po najvišji dnevni ceni. 1221 2-1

Suhe gobe

kupim vsako množino po najvišji ceni. Ponudbe z navedbo cene in vzorcem na

IVAN SEVER, VELENJE

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 **CELJE** (Bivša graška mitnica) 18-149

priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Po najvišji dnevni ceni

kupuje

fižol, koruzo, suhe gobe, orehe in pozna jabolka tvrdka

Skerbec & Gaspari, Maribor,
Aleksandrova cesta 19.

Tam dobite prvovrstno špecerijsko in kolonialno blago po najnižjih cenah.

Zamena oljnatih semen Nakup deželni pridelkov

L. BREZOVNIK,

trgovina mešanega blaga

Glavni trg **Vojnik** Glavni trg

Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogo manufakture, svilenih robcev, svile za predpasnike, volno za moške in ženske itd. železnino, steklo, špecerijsko in kolonialno blago. — Postrežba solidna, blago prvovrstno, cene zmerni!

Nakup jajc

Nakup mleka

Tomaževa žindra je dospela. Ponudbe z navedbo potrebne množine zahtevajte od »Kmetijske zadruge v Ptuj«.

Sode

prvovrstne izdeluje in dobavlja hitro, solidno in najcenejše mehanična sodarska delavnica

R. Pichler-ja sin, Maribor.

Frančiškanska ulica 11, v meroizkusnem uradu

Iz seboj prinešenega lesa se vsakovrstni sodi takoj izdelujejo. — Popravila hitro in po zmernih cenah.

se dobi v vseh špecerijskih prodajalnah.

Pepček in Tinček.

Pepček in Tinček iz sole gresta, ter si med potoma nekaj povesta, Pepček Tinetu veselo novico pove, da šel z mamo v trgovino k „Drofeniku v Celje“ je.

Po kaj? ga vpraša Tine uljudno, po obleko za brmo, dokler ni še zamudno, ker le tam se da tako poceni kupiti, da zamorem namesto ene dve obleki nositi!

Vsako soboto

v oktobru se bo dobilo v manufakturni trgovini **IVO VEKJET, Maribor, Šolska ul. 4** (blizu stolne cerkve)

vsako vrsto ostankov
po zelo nizki ceni.

: Trgovina z manufakturno in špecerijo :

IVAN SEVER,
VELENJE.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi! Zapomni si, nevesta, to resnico, in preden sežeš ženinu v desnico, previdna pri nakupu bale bodi!

Blago po nizki ceni, zadnji modi, prodaja na deželo, za Velenje nasproti pošte v bivši dr. Skubčevi trgovci IVAN SEVER, znan povsodi.

A to se tiče tudi tebe mati, in tebe žena, ženin, fant, deklina, trgovci, ki kupuješ mnogo hkrati štofa, hlače, druka, platna in drugol

»Sem zadovoljen z blagom!« vsak poreče in zadovoljnost ključ je do sreče.

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

Kaznovano obrekovanje.

»Opeke iz Račja nikar! Ta dela ti škodo in kvar.« Tako Jernej Vidu je čenčal. — A Vid — kakor volk je zarenčal, lažnjivcu klobuto je prismočil, z besedo tako je zasolil: »Opeke jaz kupil sem mnogo, preskusil je celo zalogo. Opeka iz Račja edina po ceni je, dobra in fina.«

Opekarna Lajtersberg pri Marboru

Ime gnotno dobrostoječe zastopnike za razpečavanje svoje izvrstno poznane, pri 1250 stopinj vročine žgane

„Laporit“-opeke!

in sicer: sidne, zarezane, wienerberške, dvojno zarezane in bobraste, za katere trpežnost jamči

100 let!

Ugodni plačilni pogoji.

Ceneno češko perje!

En kg sivoga o-puljenega perja 70 D, na pol belo 90 D, belo 100 D, boljše 120 in 150 D, mehko jak puh 200 in 225 D, boljše vrsta 275 D.

Posiljatve carine prosto, proti povzetju od 300 D nsprej poštnine prosto. Vzorec zastoj Blago se tudi zamenja in ne vseče vzame nazaj. Naročila samo na BENEDIKT SACHSEL, Lobež št. 77 pri Pilznu, Čehoslovaška. Poštne pošiljke gredo iz Čehoslovaške v Jugoslavijo ckokrog 14 dni. 120 6-1

„SALONIT“

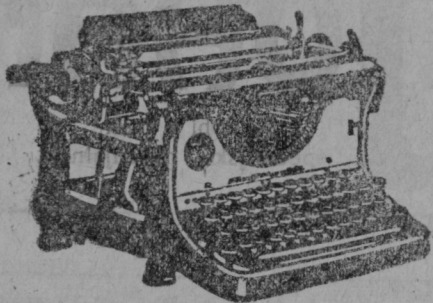
se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izborno kakovost. »Salonit« je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope. Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo.

750

Najboljše pisalne stroje

dobavi tudi na mesečne obroke proti jamstvu

THE REX CO.,

Predal 76 LJUBLJANA. Predal 78.

Zahtevajte prospekt in poudbe!

Ne zamudite!

kupiti po čudovito nizkih cenah došlo manufakturno blago, kakor: kretone, druke, tiskovino, volneno blago za moške in ženske obleke, svilene rute ter vse druge potrebščine pri trdki

Martin Šumer

Konjice, Slovenija.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrožba.

Denar naložite

najboljše

najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z. n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Spominjajte se ob vseh prilikah Dijaške večerje!

Najstarejši in edini najbolj varen denarni zavod v Ptuju.

Mestna hranilnica - Kreditno društvo.

Stanje vlog okrog 20 milijonov kron!

Sprejema vloge in daje različna posojila pod najugodnejšimi pogoji.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.